

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH ZAJEDNICA **LEBENDIGE GEMEINDE**

ŽIVA ZAJEDNICA

MITTEILUNGSBLATT DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN GEMEINDEN
STUDENI/NOVEMBER 1996

BROJ 11 (175) D 2384 E · 2,- DM

Strah od
trećeg
tisućljeća?

Estrada:
Alen
Vitasović

50. obljet-
nica
suđenja
A. Stepincu

„Croatia“
za vrh

Ja sam
alfa
i omega,
početak
i svršetak

Foto: A. Batinić

Molitva

Molitvu jednu
Jedinu znam
U ovom svijetu
Beskrušnom
Molitvu jednu
Jedinu imam
Molitvu o kruhu
Inosušnom

Mak Dizdar

UVODNIK

MOTRIŠTE

Evo i došašća

Ove je godine snijeg sa studeni uranio i u Njemačkoj. I ovdje se, kao i u drugim zapadnoeuropskim zemljama, urani s adventskim i božićnim ugođajem. Barem izvana, tj. u trgovinama, medijima, na ulicama. Ni sami akteri takva ugođaja vjerojatno ne znaju puno o njegovu istinskom religioznom sadržaju. Zato se s pravom postavlja pitanje o tomu kako poruku došašća i Božića primjereno navijestiti i približiti suvremenom čovjeku. Dilema je stara već dva-tri desetljeća. Istinski adventski i božićni sadržaji prešli su gotovo sasvim u svjetovnu sferu i izvancrkveno područje. Kao da služe samo nekršćanima ili kršćanima distanciranim od Crkve.

Došašće je međutim vrijeme u kojem se valja ozbiljno pozabaviti – budućnošću i sobom. Dugim vremenom došašća možemo nazvati i ovo trogodište u kojem čekamo dolazak trećega tisućljeća. Zato se naš glavni članak bavi upravo tim pitanjem, kao i strahom suvremenoga čovjeka od tog događaja.

U ovom broju usto ima puno vijesti iz naših zajednica, više sporta, sadržaja za mlade i obitelj te drugih novosti. Želimo vam produhovljeno vrijeme došašća do našeg vrlo skorog božićnoga izdanja.

Uredništvo

ŽIVA ZAJEDNICA

Herausgeber/
Izdavač:

**Kroatisches Oberseelsorgeamt
in Deutschland**

60435 Frankfurt am Main · An den Drei Steinen 42
Tel. (0 69) 54 10 46 · Fax (0 69) 54 28 32

Verantwortlich/
Odgovara:

Bernard Dukić

Chefredakteur/
Glavni urednik:

Anto Batinić

Redaktion/
Uredništvo:

Maja Runje, Stanka Vidačković,
Božica Červinka, Jura Planinc,
Ivek Milčec, Ivan Bošnjak,
Jozo Sladoja, Božo Marić,
Željka Čolić, Vesna Školnik,
Ivo Balukčić, Alen Legović,
Ivo Matijević, Marko Obert,
Vlatko Marić

Mitarbeiter/
Suradnici:

Satz + Layout:

Ljubica Markovica

Lithos +
Seitenmontage:

Fotosatz Service Bauriedl

Druck:

64546 Mörfelden-Walldorf

Jahres-
bezugspreis:

Druckerei Drach

Bank-
verbindung:

64665 Alsbach-Hähnlein

Konto Nr. 129072 (BLZ 500 501 02)

bei der Stadtsparkasse Frankfurt

Piše:

Anto Batinić

Vukovarski zalazak sunca

Nadomak vukovarskog franjevačkog samostana jedna nam je starica pričala kako se u Vukovaru ranije lijepo živjelo, kako je o svetom Anti uvijek išla u crkvu, a na blagdan Svih svetih na katoličko groblje.

Prijateljski poziv za posjet Vukovaru i za obilazak toga grada jednostavno se nije mogao odbiti. Na određenim točkama nije bilo kontrole ni od strane pripadnika prijelazne policije niti od strane vojnika ruskog bataljuna. Cesta je vrlo loša, a očito je da su na nekim oranicama još uvijek zasijane mine umjesto pšenice. Sunce se još držalo uzgor na obzoru, ali kao da je već bilo otešćalo, te jedva čekalo klonuće u toplu slavonsku ravnicu. Pokazuju nam mjesto gdje se jednom tjedno improvizira tržnica. Kažu da tu bude mnoštvo najrazličitijih stvari za trgovinu, ali da baš nema velikoga prometa. Ljudi tu naime ne dolaze radi trgovine, nego da se vide, susretnu, porazgovaraju. Zvuči gotovo nevjerovatno, ali tu ih se skupi i do tri-četiri tisuće, a dolaze iz svih krajeva Hrvatske, Srbije, Bosne, inozemstva.

Prolazimo kroz neka bezlična sela s ružnim imenima. Prizvuk ružnoće dolazi od njihovih tmurnih i trpkih slogova, ali i od vremena kada su se imena tih sela spominjala kao sinonimi za smrt, progonstvo i zlo. Nema neke živosti u tim selima. Naprotiv, stječe se dojam da je život u njima vrlo loša improvizacija, na razini jednog ranijeg stoljeća. Gostionice i prodavaonice imaju čak i latinične natpise. Reklamne natpise za prodaju krijumčarenih CD-a nije ni lako ispisati na ćirilici. Ruski bi ga vojnici lako pročitali, ali oni nisu baš neki kupci, jer radije svraćaju u krčme, gdje se toči nešto što se prodaje kao prepečenica, ali je zato žestoko kao votka. Te CD-e bi jedino mogli kupiti američki i zapadnoeuropski vojnici, jer se pretpostavlja da imaju CD-playere.

Neka su sela teško oštećena, kuće minirane ili spaljene (po tomu znamo da su hrvatska), a neka opet izgledaju kao da ih je rat sasvim zaobišao. Ipak, žene u crnini i ovdje rječito odaju smrtni zadah rata.

Vukovarska predgrađa i dijelovi grada djeluju surrealno. Takvima ih nikad ne može predstaviti televizijska snimka. Njoj nedostaje osjećaja. Mirna i spora vožnja zapuštenim ulicama ne odgovara ambijentu. Mi koji smo proživljavali rat i u Sarajevu, i u Mostaru, i u srednjoj Bosni najradije bismo onako iz navike stisli gas „do daske“. Uz gotovo programirano zujanje granata u uhu. Kako je tek bilo onima koji su se ovdje borili za svaku ulicu, za svaku kuću, svaku stopu! Svaki pedalj vukovarske zemlje značio je više zraka, ne samo tadašnjim Vukovarcima nego i cijeloj Hrvatskoj, svim Hrvatima diljem svijeta. S nježnim i drhtavim glasom Siniše Glavaševića treperila su i naša srca tih dana, točno prije pet godina. Ma kako nestvarna, ali se pojavila misao, pa želja, da nam taj glas opiše izgled sadašnjega grada Vukova-

ra. Tko bi to naime mogao učiniti toplije od njega! Zato se netko tko je ranije u Vukovaru bio samo jednom osjeća nedostojnim opisivati njegov sadašnji izgled. Bio bi to možda opis bez duše, bez strahopočitivanja prema srušenim gradskim svetinjama.

Vidjeli smo i već poznate ostatke razorenih vukovarskih katoličkih crkava. Nismo međutim mogli naći franjevački samostan s crkvom. Pitali smo u hotelu „Dunav“, pa su nam ljubazno objasnili kako da stignemo onamo. Zašli smo u jednu uličicu, ali se automobilom nije moglo dalje od urušenih kuća. Ugledasmo jednu staricu i upitasmo je za samostan i crkvu. Bila je razgovorljiva. Kao da odavno ni skim nije pričala, pa je tada željela reći i više od pukog odgovora na naše pitanje. Reče nam da je upravo desetak metara odande bio samostan s crkvom, ali da je sve srušeno. Poznatom vukovarskom ekavicom pričala je kako se u Vukovaru lijepo i složno živjelo. I njezina je majka Hrvatica iz Like, a k tomu ima i zeta Hrvata. O blagdanu Svih svetih išla bi obavezno na katoličko groblje i na misu. O blagdanu svetog Ante i na Božić također bi išla u „ovu ovde crkvu i bilo je lepo“. Bila je bolesna kada je grad pao, pa nije mogla bježati. Sada skuplja okolo drva za ogrjev, jer je, veli, ondje ostala samo sirotinja i nesretne izbjeglice. Starica je pričala posve slobodno i otvoreno. I htjela je još pričati, ali mi smo žurili, jer se već spuštao mrak.

Oprezno smo napravili nekoliko snimki fotoaparatom, ali nas je „blic“ odavao. Zato smo požurili. Onako sam se naglas pitao gdje bi mogli biti moji „nestali“ rođaci iz Vučedola. Neki su rekli da su jednoga zadnji put vidjeli na Mitnici, a drugoga kod Veleprometa. Moji mi suputnici rekoše da su provjeravali u Crvenom križu i da se njihova imena već nalaze na popisu „nestalih“. Prije nego što smo napustili Vukovar kupio sam nekoliko razglednica, ali su motivi bili stari i retuširani. Tražio sam one sadašnje, ali ih nije bilo. Na većini sam prijateljima napisao onu telefonsku Cezarovu: „VENI, VIDI...“ Umjesto one treće riječi stavih samo tri točke – iz poštovanja prema mrtvima, mučenima i prognanima iz ovoga grada. Jer, oni su pobjednici, ma koliko to utopijski zvučalo.

Napuštajući grad, ugledasmo divan prizor zalaska sunca. Ne znam kakav je zalazak sunca bio ranije u Vukovaru, ali tada mi se učinio prekrasnim, crvenim. Uranjalo je lagano u ravnicu, natopljenu krvlju i znojem. Kod nas kažu da je crveni zalazak sunca s karakterističnim rumenilom uvijek vjesnik sunčana i lijepa dana odnosno vremena. Ne navješćuje li to ono lijepo vrijeme i lijepe dane i Vukovaru?

OGLASI

Zimski tečajevi u Hrvatskoj Winter Courses in Croatia 1977

**Hrvatska matica iseljenika Vas poziva da se pridružite
sljedećim programima:**

Škola hrvatskoga folklora 3.–13. siječnja 1997.

Podučavat će se plesovi Hrvata u Jadranskom plesnom području, tj. plesovi Boke Kotorske, Konavala, Dubrovačkog primorja, otoka Hvara, otoka Krka, Silbe, Murtera, Brača, Šolte, Korčule, Splita, Trogira, Pelješca, doline Neretve, Mljeta, Lastova itd. Posebnim programima obuhvaćene su **tamburice kao i stara solistička glazbala** Jadranskog kulturnog područja.

Dr. Ivan Ivančan, naš istaknuti etnolog, etnokoreograf i istraživač tradicijske

narodne kulture, voditelj je škole. Uz njega će predavati i grupa stručnjaka za pojedina područja: Ivan Ivančan ml., Vido Bagur, Đuro Adamović, Siniša Leopold, Vlasta Kaurić, Branko Šegović, Dr. Goran Oreb, Ajša Ruždija, Vesna Zorić itd.

Za detaljnije informacije i pristupnice, molimo da se **odmah javite**

Mrs. Srebrenka First,
Hrvatska matica iseljenika, Trg S.
Radića 3, 10 000 Zagreb, Croatia,
tel.: 385-1-6115116, fax: 385-1-539111.

Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture – University School of Croatian Language and Culture in Zagreb

4.–31. siječnja / 4 January 31, 1997

Program škole namijenjen je mladeži hrvatskoga podrijetla i svima drugim studentima koji žele upoznati Hrvatsku, proširiti svoje znanje o njoj, naučiti ili usavršiti hrvatski jezik i kulturu.

Nude se tri stupnja učenja hrvatskoga jezika: početni, srednji i napredni. Na predavanjima iz kulture studenti će se upoznati s najvažnijim razdobljima i stvarateljima hrvatske umjetnosti (arhitekture, kiparstva, slikarstva, glazbe, književnosti, kazališta i filma). Upoznat će hrvatske narodne običaje i suvremeno hrvatsko društvo.

Osim akademske nastave, škola se sastoji i od popratnih programa u organizaciji Hrvatske matice iseljenika: posjeta kazališnim predstavama, umjetničkim izložbama, koncertima,

susreta s poznatim umjetnicima, studentskog izleta. Svi ovi programi stručno vođeni i u neposrednoj su svezi s akademskim dijelom. Po završetku nastave studenti polažu dva ispita: jedan iz hrvatskoga jezika, a drugi iz kulture. Studenti koji polože ta dva ispita dobivaju svjedodžbu Sveučilišta u Zagrebu s upisanim ocjenama.

Za detaljnije informacije i pristupnice, molimo da se odmah javite

Ms. Silvija Letica,
Hrvatska matica iseljenika, Trg S.
Radića 3, 10000 Zagreb, Croatia,
tel.: 385-1-6115116, fax: 385-1-539111,
E-mail dnadj@matiss.hr.

Restaurant Bürgerhaus

Inh. M. Mioč

Tempelhofer Straße 10
63179 Obertshausen-Hausen
Tel. 0 61 04 / 7 17 60, Fax 0 61 04 / 79 78 22

NOVO!

VODIČ 1997./98.

Iz tiska uskoro izlazi novi VODIČ za 1997. i 1998. godinu. U njemu su navedene najnovije adrese hrvatskih katoličkih misija u cijelom svijetu, kao i telefonski i telefaks brojevi. Usto se u Vodiču mogu naći adrese i telefonski brojevi većine hrvatskih katoličkih svećenika koji djeluju na njemačkim župama. Za naše ljude će svakako biti korisne adrese hrvatskih konzulata i veleposlanstava, koje se također nalaze u novom Vodiču. Tu su i novi poštanski brojevi svih mjesta u Republici Hrvatskoj kao i pozivni telefonski brojevi županija. Predgovor ovom Vodiču napisao je dr. Pero Sudar, pomoćni sarajevski biskup i predsjednik Vijeća BK RH i BK BiH za migracije. Na naslovnoj stranici je slika tornja sv. Luke u Jajcu iz 15. stoljeća, a na zadnjoj umjetnička slika kninske tvrđave. Narudžbe: **Hrvatski naddušobrižnički ured, An den Drei Steinen 42, D-60435 Frankfurt a.M.**

OBAVIJEST POVRATNICIMA U HRVATSKU

Hrvati i potomci Hrvata koji žive izvan Republike Hrvatske, a namjeravaju se vratiti u domovinu, za sve informacije mogu se obratiti u Kabinet ministra Marijana Petrovića, koji je zadužen za koordinaciju useljeničtva u Vladi RH, na adresu:

**Ministarstvo useljeničtva
Savska cesta 41, 12. kat,
HR-10 000 ZAGREB**

Tel. **385/1/6176011; fax ** 617 61 61.

Ako je moguće, poželjno je unaprijed najaviti dolazak, kako bi se izbjeglo nepotrebno čekanje.

Obavijest mladim Hrvatima u svijetu

Mladim Hrvatima koji žive u svijetu pruža se mogućnost obrazovanja i zapošljavanja u Hrvatskoj. Postoji također mogućnost uključivanja u program za mlade na jednom od učilišta, koje u pojedinim slučajevima daje mladim ljudima mogućnost privremenog smještaja i prehrane, da im tako olakša prvo razdoblje povratka. Za sve obavijesti u vezi s tim i drugim treba se obratiti na gornju adresu ministra Petrovića. ■

Prijevod

■ Ovjereni prijevod i hitni servis za hrvatski, njemački, engleski i španjolski jezik. Dokument pošaljite telefaksom i prijevod će Vam biti dostavljen u najkraćem roku.

**Monika Lovrić,
dipl. prevoditelj i sudski tumač.
Tel. 02 21/4 30 32 30; fax 4 30 32 41.**

LIČNOST MJESECA

HEADLINES • SCHLAGZEILEN • VIJESTI

DORIS PACK,
zastupnica
u
Europskom
parlamentu
u
Strasbourg
i predsjed-
nica
parlaman-
tarne
komisije za
jugoistočnu
Europu

Uz obespravljenе i za europsku Hrvatsku

Na predstavljanju knjige biskupa Franje Komarice „U obrani obespravljenih“ na ovogodišnjem frankfurtskom sajmu knjiga nije bilo baš puno poznatih osoba, ali je među nazočnima bila Doris Pack, zastupnica u Europskom parlamentu u Strasbourg i predsjednica parlamentarne komisije za jugoistočnu Europu. Nije to ni čudno. Ona je naime svoj najveći politički rejting, što se Hrvata tiče, stekla upravo na primjeru Banje Luke i biskupa Komarice. Kada se u tom gradu provodila nečuvena tortura nad nesrpskim stanovništvom, a kada na to nitko nije obraćao pozornost, Doris Pack je uspijevala ići onamo i na licu mjesta se upoznati s obespravljenim Hrvatima, Muslimanima i svima onima koji nisu bili za velikosrpski teror.

Ako ne bi uspjela ući u Banja Luku, onda bi svojim javnim istupima upozoravala javnost na nepodošljivu stanje u banjolučkom području. Time se Doris Pack svrstala među vrlo rijetke osobe iz europskog političkog života, koje su radi ljudskih prava nesrpskog pučanstva u BiH, na kocku stavile svoju politički ugled i budućnost. I koncem listopada je posjetila Banju Luku, susrela se s biskupom Komaricom i dogovorila konkretne socijalne akcije, kao i eventualni povratak Hrvata u župu Šimići. Njezin glas se čuo i ranije, kako sama reče, i u jeku srpske agresije na Hrvatsku. Podupirala je osnovne hrvatske političke interese i prava, ali je znala biti i vrlo kritična prema nekim potezima hrvatske politike. Ipak, ona se od početka zalagala za europsku Hrvatsku, za primanje Hrvatske u Vijeće Europe. Sada je konačno postignuto i to. I uz njezinu podršku. Hrvatska, hrvatski narod i obespravljeni na području Hrvatske, BiH i šire, u njoj su našli prijatelja i podupiratelja svojih interesa. To prijateljstvo valja njegovati i čuvati. ■

- U Zagrebu je 11.10. o. g. osnovana Hrvatska udruga katoličkih gospodarstvenika, čiji je osnovni cilj afirmiranje katoličkog društvenog nauka u hrvatskom društvu.
- Automobil pape Ivana Pavla II. , koji je kao kardinal vozio još 1975., prodan je nedavno jednom Amerikancu za 102.000 dolara. Sretni Amerikanac će posjetiti Vatikan i osobno se sresti s Papom. Novac od prodaje automobila će se utrošiti za potrebe Poljskoga hodočasničkoga doma u Rimu i za stipendije na katoličkom sveučilištu u Lublinu.
- Ugodno iznenađenje za sve benediktince jest vijest da je u Africi, Aziji i Latinskoj Americi sve više novih benediktinskih samostana i zanimanja za monastički život prema Pravilu sv. Benedikta.
- Izvješće talijanske vlade o mafiji u ovoj godini spominje i 89 žena uhićenih u mafijaškim poslovima. Razloge sve većem broju mafijašica stručnjaci vide u općoj emancipaciji žena, čežnji za karijerom i bogatstvom, ali i u siromaštvu, napose talijanskoga Juga.
- Leopold Sedar Senghor, senegalski predsjednik i pjesnik, proslavio je 9. 10. o. g. 90. rođendan. On je ujedno i prvi crnac, član slavne Francuske akademije.
- Novi voditelj udruge Opus Dei, koja u Njemačkoj ima oko 1000 članova, je Christoph Bockamp.
- Poljaci koji u Frankfurtu pohađaju poljske mise u dvije crkve mogu se pred crkvom zadržavati samo 30 minuta prije i 30 minuta poslije mise.
- Besplatni crkveni list dobivat će poštom oko 60.000 mladih katolika s područja Gornje Austrije.
- Asif Javed je prvi poštari koji u Berlinu raznosi poštu s turbanom na glavi.
- Tjednik „Weltbild“ je u broju 23 / 96 napravio popis 16 potencijalnih kardinala, koji bi mogli biti izabrani za budućeg papu. Među kandidatima je i kardinal Vinko Puljić.
- Američke firme zapošljavaju u posljednje vrijeme sve više svećenika, kako bi kod zaposlenih umanjili sve veću pojavu stresa. Duhovni razgovori, transcendentna meditacija i druge tehnike opuštanja su metode kojima zaposleni rješavaju probleme na poslu, obitelji, u društvu...
- U Albaniji je broj sjemeništara sve veći, ali za njih nema dovoljno smještaja niti sredstava za njihovo školovanje.
- Poljska Crkva pozvala je vjernike i društvo u borbu protiv – alkoholizma. „Taj alkohol koji potocima teče na svadbama, krštenjima i sprovodima razara mnoge obitelji, uzrokuje teške nesreće na poslu, i često potiče bračnu nevjeru“, izjavio je poljski biskup Alojzy Orszulik.
- Apostolski upravitelj za katolike u Sibiru Jozef Werth DI traži svećenike spremne za rad u toj ogromnoj crkvenoj pokrajini: 12 milijuna četvornih kilometara, 1 milijun katolika, od kojih je 10% krštenih, 55 svećenika i 61 časna sestra.
- Prvi oženjeni rimokatolički svećenik na Aljasci je Scott A. Medlock, četrdesetogodišnji suprug i otac troje djece, bivši metodistički pastor, koji je 1992. prešao u Katoličku crkvu. Sveta Stolica mu je dala oprost od celibata i imenovala ga kapelanom u jednoj župi.
- U Mostaru je počeo izlaziti novi kršćanski mjesečnik za mlade pod naslovom „Šalji dalje“, u izdanju „Zirala“ („Zajednica ranjeni labud“), koji je nakon višedesetljetne izdavačke djelatnosti u Chicagu isti posao nastavio u Mostaru.
- U Jajcu, Podmilačju, Kraljevoj Sutjesci, Mostaru, Slavonskom Brodu... svečano je 25. 10. 1996. obilježen blagdan posljednje bosanske kraljice Katarine Kotromanić.
- U Sarajevu je 26. i 27.10. 1996. svečano obilježena deseta obljetnica međureligijskog susreta i molitve za mir u Asizu. U ekumenskoj molitvi na sarajevskom groblju Lav i na razgovorima našli su se predstavnici Katoličke, Baptističke i Srpske pravoslavne crkve, te Židovske zajednice, kao i predstavnici međunarodnih humanitarnih udruga. Organizatori skupa su bili franjev. provincija Bosna Srebrena i Franjevački institut za kulturu mira. Sličan skup održan je 28.10. i u Splitu.
- Biskupska konferencija Engleske i Walesa izdala je prvi dokument „opće dobro i država“ u kojem se govori o socijalnim pitanjima engleskoga društva i katoličkim odgovorima, načelima i sugestijama. Istaknuta su pitanja siromaštva, solidarnosti, ljudskih prava, demokracije, prava na život.

ZABORAVLJENI SVEĆENICI U HRVATA

Piše:

Ivo Hladek

Pontifikalije rektora Magjerca

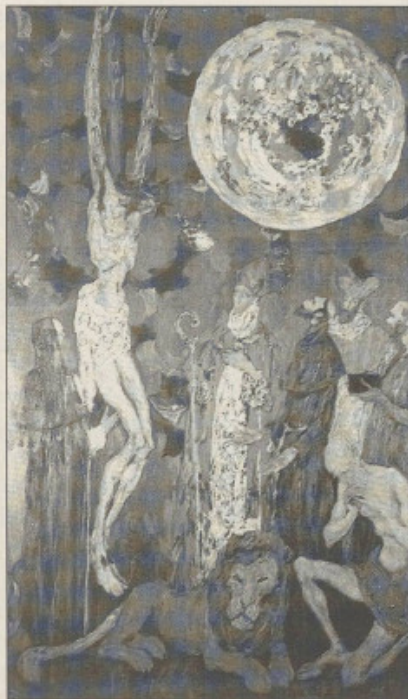
Kod pontifikalne mise, koju je 21. 10. 1989. Ivan Pavao II. pred hrvatskim odličnicima i proštenjarima celebrirao s mnoštvom biskupa i klera povodom 400-godišnjice crkve sv. Jeronima, reče kard. Kuharić: „Hrvati, nekoć nazivani Ilircima, prisutni su u Rimu više od pet stoljeća“. Ovdje kardinal malko griješi, jer hrvatska predaja u Rimu teče kao čedna rječica još mnogo prije Pape Nikole V., koji je Hrvatima g. 1453. darovao na Tiberu gostinjac, te Siksta V. (1521–1590, „Talijana hrvatske loze“), graditelja velebne crkve. Već oko god. 1300. pjeva Dante o hodočasnima s druge obale Jadrana: „Kao onaj što možda iz Hrvatske dođe u Rim da vidi Veroniku našu“ (Isusov lik na rubcu).

Od bivših rektora, spirituala i ekonoma rimske bratovštine, gostinca i kasnijeg svećeničkog zavoda „Sancti Hieronymi Illyricorum“, neke znam samo iz kronike, trojicu osobno: rektora Jurja Magjerca, koji je 1938/39. god. sagradio novi zavod; njegova nasljednika u rektoratu, sad biskupa zagrebačkog Đuru Kokšu, kolegu iz Germanicum (oboje iz Podravci iz Molva); Vladu Merčepa, Dalmatinca, duhovnika u sv. Jeronimu. Kadgod i gdje god se u tuđini našao veći skup vjernika, mornara, trgovaca ili studenata, onamo su ih pratili hrvatski svećenici te im uvijek olakšavali mučni život. Magjerca danas spominjem samo kao primjer i simbol svih crkvenih muževa od 15. stoljeća sve do nadužobrižnika fra Bernarda Dukića OFM pa do Vladimira Stankovića, ravnatelja pastve, te svih redovnika i svećenika širom svijeta. Različiti po pravnom stanju i radnom stilu, sve je stoljećima povezivao hrvatski troplet: Rim, Bog i Hrvati.

O Magjercu (umro 60-tih godina) čuvam dvije gorke i jednu vedru uspomenu. Iza bijega pred partizanima godine 1945., on nas je sve velikodušno smjestio u sv. Jeronimu, što mu je zatim nanijelo mržnju komunističkih vlastodržaca („ustaša!“). Jedva nekoliko dana u Rimu, obolih iza svih štrapaca, našto me je on odmah odvezao u bolnicu Fate bene Fratelli: tifus. Onih osam febrilnih tjedana posjećivao i hrabrio me je, kao sve druge emigrante onih teških dana, dok nisam jeseni 1945. god. bio primljen na studije u Germanicum.

Evo sad u jednom dahu drugog i trećeg susreta s Magjercem. Iako sam u sv. Jeronimu proveo više mjeseci, jedan jedini puta sam se našao u njegovu rektorskom uredu iznad Tibera, kad sam ga kas-

nije u očajnoj situaciji došao zamoliti za par lira i za „preporuku“. Nakon prekida teoloških studija (plod mladenačke obješte i gluposti!), životario sam u Rimu, više gladan nego sit. U poratnom Rimu nije bilo opstanka bez neke „preporuke“. Još danas brižno čuvam njegovu karticu od 5.5. 1953. godine. Svećenik po starinsku, Magjerec se strogo držao vanjskih propisa i reda, što je zahtijevao i od svojih svećenika-studenata (crkveno pravo, biblijske znanosti itd.), po onom načelu: Održavaj propise i disciplinu, pa će ovi sačuvati tvoje zvanje, čast i vrlinu! Čini se

Ivo Dulčić, Raspeti Isus s hrvatskim svecima i blaženicima, u crkvi sv. Jeronima u Rimu

da se iza II. Vatikanskog koncila sjemeništarci i svećenici više oslanjaju na iluziju, da će brže zgrabiti sreću i slobodu ako ne postoje nikakva pravila!

U rektorskom uredu mi upadne u oči visoka staklena vitrina, obložena tamnim baršunom. On se čedno nasmije: „Moje blago – moje pontifikalije!“ U ormariću su ležali mitra, biskupski srebrni štap, prsni križ na zlatnom lančiću i pontifikalni prsten s dragim kamenom. Iako nije bio biskup, rektor sv. Jeronima je po tradiciji, kao opat s pravom mitre, smio dvaput godišnje nositi biskupske oznake: kod predaje novih uskrasnih svijeća Papi u Vatikanu na Svijećnicu, te kod svečane mise 30. rujna na blagdan sv. Jeronima.

Naivna, vedra taština vladala je u danima prije tih dvaju prilika, kako su nas uvjeravali stariji svećenički studenti: navodno su ga iznenadili pred velikim zrcalom, kako „proba“ pontifikalije s mitrom i štapom.

Nakon što mi je dao deset tisuća lira kao pomoć i uručio velikodušnu „preporuku“ s mnogo pohvala, Magjerec napuni dvije kristalne Muranočase s graševinom iz Kutjeva, onda me odvede van na prostani balkon. Ispod nas ruševine mauzoleja cara Oktavijana Augusta, njegovih potomaka i prvih nasljednika. Uz sam Tiber lijevo stoji izložen u paviljonu tzv. oltar mira (Ara pacis) iz Kristova vremena: u mramoru klesana scena članova carske obitelji i dvorjanika. „Sinko“, reče Magjerec pa nazdravi s podravskim vinom, „sad se okreni pa se divi gore hrvatskoj historiji!“ Na ovom i dva susjedna balkona, na pozadini visokih zidova, blještaju tisuće šarenih kockica velikih mozaika slikara J. Kljako- vića: Krštenje Hrvata pod knezom Porga; Krunidba kralja Dmitra Zvonimira; Pomirbena zakletva sedmorice hrvatskih poglavica itd. „Cijeli zavod sv. Jeronima i ova remek-djela nisu samo plod mojih napora“, reče ponizno, „sve je stvoreno uz potporu cijele Hrvatske i Sv. Oca!“

Uza svu navodnu taštinu našeg svećenstva u rimskoj sredini, tijekom dugih petsto godina, i otmjenih kanoničkih halja („reverende“) sa šarenim pucetima i s crveno-ljubičastim pojasom, njihovih cipelica sa srebrnim kopčama, pored sve njihove tjelesne i duhovne raznolikosti – neki pobožni i sveti, drugi možda slabiji, jedni mladi ili stari, impozantni kao Magjerec ili asketski mršavi kao moj stari prijatelj Vlado Merčep – uz potocić oko sv. Jeronima u Rimu cvalo je mnogo cvjetića prave svetosti, rodile su slatke voćke znanosti i književnosti, a srebrne vrbe slobode odolijevale su oluji nasilja.

Kad sam nedavno posjetio pjesnika Balentovića u Istri, pa mu govorio o članku glede Magjerca, njegova žena Jelena se odmah oduševi. „Da sam sveti Petar, dozvolila bih rektoru Magjercu u nebu – osim za Svijećnicu i za blagdan sv. Jeronima – još jednu treću priliku za njegove pontifikalije: za Božić! Nek sjedi u biskupskoj odori s mitrom i štapom na prijestolju najljepšeg oblaka pred Betlehemom! A svi oni popići, koji danas samo sa značkom križića odaju svoje sveto zvanje, nek se guraju po sivim oblacima u štalici iza vola i magarca!“

VJEROM KROZ ŽIVOT • GLAUBE UND LEBEN

PRED KRAJEM STOLJEĆA

Piše: Vlatko Marić

Treba li se bojati dolaska trećeg tisućljeća?

Strah i nemir koji siju apokaliptični pokreti, te njihovi recepti za spasenje, nemaju gotovo ništa zajedničkog s Kristovom ljubavi koja traži svaku izgubljenu ovcu. Krist oslobađa od straha, a propovjednici skorog svršetka straše i strahom zarobljavaju ljude.

Američki predsjednički izbori održali su se u znaku ulaska u treće tisućljeće. Nakon pobjede Bila Clintona u novinama su se pojavili sljedeći naslovi: Amerikanac za 21. stoljeće. Čovjek koji uvodi Ameriku u treće tisućljeće. Nisu samo američki predsjednički izbori ti koji se brinu tko će i kako će ući u treće tisućljeće. Neke multinacionalne kompanije, reklamirajući svoju uspješnost i naprednost na organizacijskom i proizvodnom planu, već su se davno proglasile kompanijama za dvadeset i prvo stoljeće. U svojim reklamama obećaju da će uspješno uvesti u treće tisućljeće sve one koji im ukažu povjerenje. Neki pariški restorani su već rasprodali sva mjesta za trenutak ispraćaja drugog i za doček trećeg tisućljeća (milenija). Njihovi vlasnici se ozbiljno spremaju za taj trenutak i nadaju se tom prilikom dobro zaraditi.

Crkva se isto tako sprema za ovaj trenutak. Papa Ivan Pavao II. pozvao je kršćane u svom apostolskom pismu „Došašćem trećeg tisućljeća“ da se ozbiljno pripreme za ovaj događaj, uzimajući ozbiljno svoju ulogu i odgovornost u svijetu. Uloga i odgovornost kršćana za svijet i budućnost proizlazi iz njihova kršćanskog poziva, onog koji im je učitelj Isus povjerio (pismo je zanimljivo i vrijedi da ga svaki čovjek, a posebno svaki kršćanin pročita. Nije nam namjera ovdje šire analizirati njegovu poruku.)

„Recepti“ za spasenje

Spomenuti ljudi u dobroj mjeri s optimizmom gledaju na svršetak drugog i početak trećeg tisućljeća. Moramo isto tako reći da svršetak drugog i početak trećeg tisućljeća ne ispirira kod svih ljudi i pokreta optimizam kakav se može opaziti kod gore navedenih aktera našeg doba. Postoje ljudi, organizacije, udruge, religiozne grupe koje na svršetak drugog tisućljeća i početak trećeg gledaju vrlo negativno. Štoviše neki ljudi, religiozne grupe i pokreti u tom događaju vide katastrofu, odnosno, najavljuju da će taj događaj donijeti nekakvu buduću katastrofu u kojoj će svijet propasti. Istina, istovremeno ti isti ljudi i religiozne grupe govore da znaju kako tu katastrofu izbjeći, te pozivaju ljude da im se pridruže kako bi osobno izbjegli katastrofu. Oni i njihova grupa nude spasenje ljudima pred događajima koji će se dogoditi. U tim porukama ljudima i svijetu jasno ističu da su oni jedini koji znaju kako se spasiti. Dovoljno je da im se dadne povjerenje i mogućnost da to organiziraju, pojedinac će biti spašen. Potrebno je imati povjerenje u vodstvo religiozne grupe, pokreta i dati potrebna sredstva. Nisu baš malobrojni oni koji shvaćaju ovakve poruke vrlo ozbiljno. Današnji svijet vrvi od takvih grupa, pokreta i njihovih sljedbenika. Kako se događaj svršetka drugog i početka trećeg tisućljeća sve više približava, to će ove grupe i njihovi sljedbenici postajati brojniji.

Ova pojava nije nešto novo. Tijekom povijesti svaki svršetak stoljeća, odnosno tisućljeća, izazivao je kod ljudi pitanja, poticao na razmišljanje o događajima i onomu što može donijeti novo stoljeće, tisućljeće. Postavljalo se pitanje povijesti i njena smisla. Budući da je ljudska povijest uvijek se nanovo postavljalo, kao i pitanje djelovanja Boga u povijesti, odnosno njegovim planovima za čovječanstvo. U takvom duhovnom kontekstu krize i želje za otkrivanjem Božje namisli ili budućnosti, odnosno buduću razvoj toka povijesti, javljali su se pokreti koji su pokušavali utjecati na suvremenike i pripremiti ih na takve događaje kao na posljednja događanja u ovom svijetu.

Ovakvi pokreti postoje gotovo u svakom razdoblju ljudske povijesti. I u kršćanstvu su mnogi takvi pokreti našli svoju inspiraciju i mjesto nastanka. Oni su u kršćanskom očekivanju drugog Kristovog dolaska našli inspiraciju i opravdanje za svoje djelovanje. Argumente su za svoje djelovanje nalazili u biblijskim tekstovima (posebno u knjizi Otkrivenja). Već u prvim desetljećima postojanja kršćanstva pojavili su se prvi znakovi postojanja takvih apokaliptičnih pojava. A prva veća kriza u kršćanskoj zajednici zbila se koncem prvog stoljeća. Knjiga Otkrivenja je svjedok te krize u kršćanskoj zajednici, u svijetu, te očekivanja skorog dolaska Krista. Ona je kršćanski odgovor na krizu i događaje u zajednici i svijetu. Knjiga Otkrivenja nije nikakav scenarij za buduću tragičnu svršetak svijeta i čovječanstva, nego poziv kršćanima da shvate svoju situaciju i svoj kršćanski poziv u svjetlu nauka onoga koji je pobijedio smrt i s kojim kršćani mogu pobijediti svijet koji se pokazao neprijateljski prema njima. Stoga kršćanin svoj susret s Kristom pobjednikom očekuje kao trijumf. Vrlo često se knjiga Otkrivenja čitala i tumačila doslovno, a da se nije pritom uzimao u obzir njen književni rod a ni vrijeme i okolnosti u kojima je ona nastala. Zato je za mnoge knjiga Otkrivenja postala, imenom i sadržajem, simbol i model apokaliptičnog, odnosno tragičnog (budućeg, skorog) svršetka ljudskog roda, svijeta. Njene slike i simboli ispunjavaju imaginarni svijet apokaliptičnih pokreta koji najavljuju skoriji svršetak svijeta. Danas se na svakom koraku susreću propovjednici koji najavljuju skoriji svršetak svijeta. Primjer jednog takvog pokreta su Jehovini svjedoci ili Adventisti sedmoga dana.

Apokalipsa: kada?

Apokaliptički pokreti uspijevaju pridobiti ljude za svoje ideje. Prvenstveno imaju uspjeha kod onih koji su u duhovnoj krizi, a usto nemaju neko veliko osobno religiozno iskustvo, a da ne govorimo o dobrom poznavanju Biblije. Takve ljude obično

Novije personalne promjene u hrvatskim katoličkim

U posljednje vrijeme zbilo se nekoliko personalnih promjena u hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj. Neki su došli iz domovine, drugi su se vratili u domovinu, a treći su premješteni iz jedne misije u drugu misiju.

O. Mario Roko
Marinov, OP

HKM Hannover

Dosadašnji voditelj HKM u Hannoveru o. Ljudevit Jedud OP premješten je 1.10.1996. u Zagreb, a na njegovo mjesto došao je iz Dubrovnika o. Mario Roko Marinov OP.

Don Ivan
Bolkovac, SDB

HKM Pforzheim

Voditelj HKM u Pforzheim don Niko Šošić, preuzeo je 1.9.1996. novu dužnost u Hrvatskoj, a novi voditelj misije postao je don Ivan Bolkovac.

O. Lovro
Bosankić

HKM Münster

Dugogodišnji misionar u Nizozemskoj (Rotterdam) p. Lovro Bosankić preuzeo je dužnost hrvatskog dušobrižnika u HKM Münster.

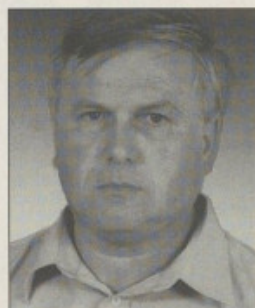
HKM Nürnberg

Don Rudi
Belko, SDB

Dvojica
svećenika
salezijanaca
1. rujna ove
godine došla
su u HKM
Nürnberg:

don Rudi Belko i don Marko Pavlečić. Oni su došli na mjesto don Ivana Matijaševića koji se vratio u domovinu i don Kokorića koji je nedavno preminuo.

Don Marko
Pavlečić

HKM Berlin

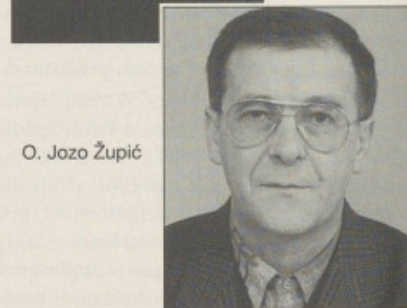
Koncem lipnja ove godine o. Božo Marić preuzeo je dužnost u njemačkoj župi u nadbiskupiji München. Na njegovo mjesto došao je iz domovine o. Ante Marković. Početkom 11. mjeseca iz domovine je

O. Ivan Mačina

S. Irena Zeba

O. Jozo Župić

za voditelja misije došao o. Jozo Župić, a u isto vrijeme došao je i novi duhovni pomoćnik o. Ivan Škopljanac Mačina iz Münchena. Dosadašnja pastoralna suradnica, bosansko-hrvatska franjevka iz Sarajeva s. Marica Mrkonjić, preuzela je duž-

VJEROM KROZ ŽIVOT • GLAUBE UND LEBEN

bombardiraju biblijskim tekstovima i govorima obojenim apokaliptičnim sadržajem. Knjiga Otkrivenja je obično izvor za „snažne“ argumente. Tko se smije oduprijeti Božjoj riječi?! Zbog slabog poznavanja Biblije i načina kako je razumjeti te bombardiranja biblijskim tekstovima, mnogi ljudi lako postaju žrtve ovakvih pokreta. Prosječno upućenom kršćaninu jasno je da se knjiga Otkrivenja nikako ne može uzeti kao knjiga-scenarij za konac ljudske drame. Ona je prije svega poziv kršćanima na razmišljanje o događajima koji pritišću čovjekov svijet. Ona je poziv kršćaninu na vjernost Kristu-Spasitelju, poziv na obraćanje. Isto tako ona je poziv na angažiranje u Crkvi. Crkva, njeni članovi, ukorijenjeni u Krista i djelujući poput njega u ovom svijetu trebaju biti izazov svijetu, poziv na prihvaćanje Krista i njegova nauka. Njihovo djelovanje i življenje, jest jedini pravi vjerodostojni poziv. Svoju vjerodostojnost kršćani iskazuju svojim životom, ako je potrebno, i smrću (mučenici).

Crkva ovu poruku svijetu i kršćansku viziju čovjekova života i djelovanja u svijetu izriče svake godine u liturgijskom slavlju tajni spasenja. A slaveći Krista Kralja u zadnjoj nedjelji liturgijske godine, Crkva jasno iznosi svoj nauk o čovjeku i koncu svijeta. Budući da je Krist početak i svršetak svega, kršćanin nema razloga bojati se svršetka stoljeća ili tisućljeća. Svršetak stoljeća ili tisućljeća neće sam po sebi donijeti sreću ili nesreću. Sreća i spasenje čovjeka ovisi o čovjeku i njegovu odnosu s Bogom. Strah i nemir koji siju apokaliptički pokreti, te njihovi recepti za spasenje nemaju puno zajedničkog s Kristovom ljubavlju koja traži svaku izgubljenu ovcu (Mt 18,12-14 i paralele), oslobađa od straha koji donosi svijet i priroda (Mk 4,35-41 i paralele). Krist oslobađa od straha, a propovjednici skorog svršetka strahu i strahom zarobljavaju. Svjesni toga kršćani nemaju razloga bojati se budućnosti i svršetka drugog i početka trećeg tisućljeća.

nisijama u Njemačkoj

O. Ante
Marković

nost u domovini, a na njezino mjesto došla je iz Italije s. Irena Zeba, također franjevska bosansko-hrvatske provincije iz Sarajeva.

HKM Frankfurt

O. Stanko
Dotur

Dosadašnji voditelj misije u Berlinu

o. Stanko Dotur preuzeo je od 1.11.1996. u Frankfurtu vođenje područje buduće nove misije Bad Soden, Bad Homburg i Hofheim (područje Taunusa). Dosadašnji frankfurtski dušobrižnik o. Ante Grčić premješten je iz Frankfurta u Köln.

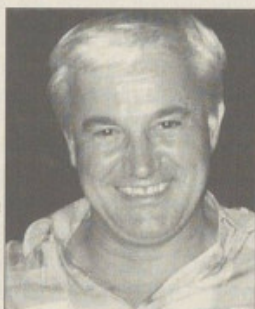
O. Ante Grčić

HKM Köln

HKM u Kölnu dobila je 1.9.

drugog svećenika, o. Antu Grčića, koji je bio na dužnosti u Frankfurtu.

Vlč. Ante Đerek

HKM Schwäbisch Gmünd

Dosadašnji dušobrižnik Ilija Petković

određen je za dušobrižnika u Kanadi, a na njegovo mjesto došao je novi svećenik mostarske biskupije vlč. Ante Đerek.

O. Radoslav
Tolić

HKM Stuttgart

Biskupski ordinarijat Rottenburg-Stuttgart odlučio je podijeliti HKM Stuttgart na Stuttgart-Zentrum i Stuttgart-Bad Cannstadt. U Stuttgart-Zentrumu ostali bi o. Marinko Vukman, o. Ivan Čugura i tri sestre: s. Terezija Sabljčić, s. Nevenka Tadić i novopridošla s. Irena Tokić, a u Bad Cannstadt došao bi o. Petar Klapež, kao voditelj misije, novopridošli o. Radoslav Tolić i dvije sestre: s. Ljuba Božinović i s. Emilija Jasak.

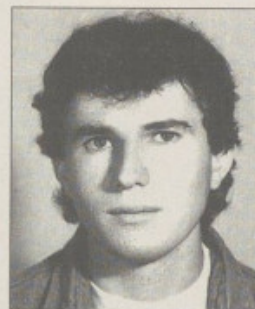
HKM Wuppertal

HKM u Wuppertalu dobila je 1.8.1996. novoga svirača i katehistu, teologa, g. Marka Peulića.

HKM Aalen

Dugogodišnja, pastoralna suradnica u Aalenu, gđa Krunoslava Juvančić, napustila je misiju Aalen i preuzela dužnost odgojiteljice i učiteljice u Hrvatskoj.

O. Damjan
Čovo

HKM München

Dosadašnji dušobrižnik

o. Ivan Škopljanac Mačina premješten je 1.11.1996. u Berlin, a iz Berlina je na njegovo mjesto došao o. Damjan Čovo. ■

SJEME PADNE

Glazba: Ivan Žan

Ant.

P.N.

Sjeme padne na dobru zemlju i u - ro - di.

Ps 65

P.

1. Ti, Gospodine, pohodi zemlju i ti je na-to-pi
Božja se rijeka vodom na- pu- ni,
2. Ovako pripremi zemlju: brazde joj na- to- pi,
kišom je o- mck- ša

1. obogati. nju ve- o- ma
Ti pripravi ljudi ma ži- to
2. grude joj po- rav na,
usjeve joj blago- slo- vi

50. OBLJETNICA NAMJEŠTENOG SUDSKOG PROCESA NADBISKUPU ALOJZIJU STEPINCU

Nadbiskup A. Stepinac drži svoj glasoviti govor na „Vrhovnom sudu NR Hrvatske“ u Zagrebu

Uhićenje i suđenje nadbiskupu Stepincu nije bilo iznenađenje. U svome govoru na sudu 3. listopada 1946. nadbiskup veli: „17 mjeseci već se vodi protiv mene borba u štampi i u javnosti, inače 12 mjeseci podnosio sam faktičnu internaciju u nadbiskupskom dvoru.“ Po katoličkom svijetu širio se glas o Stepinčevoj svetosti, a osobito u Vatikanu. U rujnu 1946. Papa Pio XII. veli za audijencije skupini Hrvata: „Jadna naša Hrvatska! Ondje se mnogo pati. Sretni ste što u Zagrebu imate neustrašiva i hrabra nadbiskupa. On je pravi apostol, poznajemo ga dobro.“

Pomagač Židova i pravoslavaca

Nadbiskup Stepinac preuzeo je u prosincu 1937., poslije smrti nadbiskupa Bauera, vodstvo velike Zagrebačke nadbiskupije, u teškim religioznim, društvenim, političkim i gospodarskim prilikama. Već 1932. hrvatski političari u opoziciji Vladko Maček i Većeslav Vilder iznose sumnju: „Ima indicija da je hegemonistička klika, koja danas nosi kraljevu formu, spremna i da u slučaju srozavanja bijele diktature razvije crveni barjak za crvenu diktaturu – samo da i u tom slučaju zadrži hegemoniju“ (Lj. Boban). Sve će se to početi ispunjavati s bravom Josipom Brozom. „On je uz pomoć antikomunističkog odsjeka specijalne policije Kraljevine Jugoslavije postavljen na mjesto generalnog sekretara KP Jugoslavije“ (V. Mogorović). Smijenjeni Gorkić ubijen je u zatvoru zloglasnog KGB-a nakon lažnih optužbi iz Beograda. Personalci iz kraljevske policije su vjerovali da će im Tito manje smetati od Gorkića za njihovu velikosrpsku Jugoslaviju. Iste 1937. u ljeto

Osvjetlao obraz Crkve

Prošlog mjeseca, u petak 11. listopada, navršilo se pola stoljeća od presude jugokomunističkih vlasti zagrebačkom nadbiskupu Alojziju Stepincu zbog navodne suradnje s ustaškim režimom. Iza neutemeljene optužnice krila se prava pozadina tog „prežalosnog procesa“, naime u osobi nadbiskupa sudilo se Katoličkoj crkvi i hrvatskom narodu.

Srpska Pravoslavna Crkva sprečava provedbu konkordata s Vatikanom. Ona nije mogla podnijeti da Katolička crkva u toj državi ima jednaka prava.

Mačekova udružena opozicija vrši pritisak na dvor i u kolovozu 1939. dolazi do sporazuma Cvetković-Maček, kojim je stvorena Banovina Hrvatska. „Odredi hrvatske zaštite po selima i gradovima namjesto štapova dobivaju pravo oružje. U Beogradu je jasno da bi to značilo kraj snu o Jugoslaviji kao Velikoj Srbiji“ (Ž. Kustić). Engleska tajna služba organizira za velikosrpske krugove 27.3.1941. u Beogradu vojni udar. Misle da će uvlačenjem Jugoslavije u rat s Hitlerom i njezinim rušenjem postići da kod njene obnove više neće biti autonomne Hrvatske. Tu tamnicu naroda nesrpski narodi nisu htjeli braniti. Jugovojška se brzo raspala, a kralj Petar je pobjegao sa zlatom k svojim gospodarima u London. Nakon desetak dana, 17. travnja 1941., u Beogradu je potpisana kapitulacija.

Poslije dva desetljeća ropstva hrvatski je narod većinom pozdravio obnovu hrvatske države u starim kraljevskim granicama. Valja se podsjetiti da hrvatsku državu 1941. nisu stvorili ni njemački ni talijanski okupatori ni malobrojni ustaše, nego sam narod pomoću organiziranih odreda građanske i seljačke zaštite. Uspostavi hrvatske države radovali su se svećenici i biskupi sa zagrebačkim nadbiskupom Stepincem. Kad je nadbiskup čuo s kakvim su oduševljenjem dočekani njemački vojnici na Jelačićevu trgu rekao je: „Baš ova mladarija znađe što je prusko kopito.“ Nevolje su brzo počele. Talijanski fašisti prisilili su ustašku vlast da im „Rimskim ugovorima“ u svibnju 1941. ustupi najveći dio južne i dio zapadne Hrvatske. Njemački nacisti su prisilili ustašku vlast da u Hrvatskoj proglasi rasističke zakone protiv Židova. Nadbiskup Stepinac je već prije rata svijetlio kao antinacist, protivnik antisemitizma te kao antikomunist. Prije početka rata osnovao je Odbor za Židove da bi im se pomoglo kad su bježali iz Češke i Austrije.

Organizirani još za bivše kraljevine fašistički četnički odredi počinju 1941. među pravoslavcima dizati bunu protiv hrvatske vlasti. U isto vrijeme u planinskim krajevima dugo ponižavani Hrvati počinju se osvećivati pravoslavcima. Brozovi komunisti su se najprije pritajili, a probudili su se poslije Hitlerovog napada na Sovjetski Savez i pozivaju na ustanak. Uspjet će uz pomoć Londona od bezimenih pobunjeničkih odreda stvoriti sve organiziraniju partizansku vojsku. Ustaška vlast odgovara represijom, nasilno sabire tisuće pravoslavaca u Jasenovac i druge sabirne logore. Nadbiskup Stepinac i hrvatski biskupi vide od početka što se događa i nastoje činiti što im je moguće. Ustaške vlasti zabranjuju djelovanje SPC-e i prave pritisak na pravoslavce da prijedju na katoličku, protestansku ili muslimansku vjeroispovijest. Upisom u Katoličku crkvu pravoslavci su se nadali spasu od progonstva, slanja u konclogore i istrebljenja. „Nadbiskup Stepinac znao je koliko je za hrvatski narod važno da ima svoju državu, stoga nikada nije bio protiv hrvatske države, ali je odlučno dizao svoj glas protiv nenormalnih i nasilničkih postupaka režima. „Da se vodstvo NDH držalo Stepinčevih uputa i ukora, nitko joj ništa ne bi mogao predbaciti“ (Đ. Kokša). U studenom 1941. Paveliću je upućena predstavka Biskupske konferencije kojom se traži obustava progona hrvatskih pravoslavaca. Nadbiskup Stepinac se služi svo vrijeme taktikom građanske neposlušnosti i javnog prosvjeda. Kada ne može usmeno i pismeno protestirati, on se prijeti zagrebačkim zvonima protiv nemoralnih zakona i nedopustive prakse. Gestapo je htio uhapsiti Stepinca već u travnju 1941. zbog Odbora za pomoć izbjeglicama, no ustaške vlasti su to spriječile. Agent Gestapoa Junger javio je centrali da se Stepinac protivi „sistemu talaca“, te da je rekao „da neće šutjeti pa makar ga Nijemci strijeljali.“ Kada je 1942. Hitlerov rasistički zakon protiv Židova bio protegnut i na NDH, nadbiskup Stepinac ističe na Papin dan

Piše: Jura Planinc

naroda

14. ožujka, da se zajedno s njime zauzima za „obnovu dostojanstva ljudske osobe, obnovu prava obitelji, obranu mladih i slabih naroda.“ Na blagdan Krista Kralja 25. listopada 1942. temeljito se u propovijedi obračunao s razornim i bezbožnim rasizmom. Nakon antologijske propovijedi na isti blagdan godinu dana kasnije njemački je general Edmond Glaise von Horstenau zapisao: „Kad bi jedan biskup u Njemačkoj tako govorio, s propovjedaonice živ ne bi sišao.“

Na prvom znanstvenom skupu o nadbiskupu Stepincu prošlog mjeseca njegov osobni znanac i suradnik dr. Amiel Shomrony, koji živi u Izraelu, svjedočio je „o spašavanju života progonjenih ljudi, osobito Židova za vrijeme II. svjetskog rata. Istaknuo je kako je pomagao svima, izbjeglicama prije rata, onima u mješovitim brakovima, starijima i drugima. Bio je glas i uzor za spasavanje Židova i drugih ugroženih pred nečovječnim zločincima“ (GK, 20.10.96.). Sada se dr. Shomrony zauzima da bi napokon nadbiskup Stepinac bio uvršten u red pravednika među narodima, koji su spašavali Židove. To dosad nije učinjeno najvjerojatnije zbog beogradske antihrvatske propagande i kleveta i laži protiv kardinala Stepinca kroz pola stoljeća (iz pera Viktora Novaka, A. Pribečevića, M. Bulajića, D. Tomića, B. Miljuša, V. Dedijera).

U propovijedi 13. listopada 1943. progovorio je nadbiskup Stepinac jasno o komunizmu: „Nikad Katolička crkva ne može priznati sustava koji bi htio seljaku oduzeti njegovu zemlju, obrtniku njegovu kućicu, privatniku poštenim trudom stečenu imovinu, radniku i čovjeku uopće njegovu dušu.“ Od 1943. potajno skuplja podatke o zlodjelima po Hrvatskoj što su ih počinili svi fašisti i nacisti. Te povjerljive spise odnio je iste godine u Rim i predao ih po savjetu Ivana Meštrovića američkom izaslaniku Tyloru. Oprostio se od kipara s riječima: „Zbogom, po svoj se prilici više nećemo vidjeti. Ili će me nacisti ubiti, ili poslije komunisti.“

Te 1943. dogodilo se nešto dotad bez presedana u svjetskoj povijesti prevrata. Titov pokret otpora dobio je priznanje još za vrijeme rata i to na Savezničkoj konferenciji u Teheranu. U studenom 1943. to su Titovi pristaše potvrdili u Jajcu. Titovi gospodari Englezi i Sovjeti priznaše Tita za savezničkog zapovjednika. U listopadu 1944. trupe Crvene Armije osvajaju s

Titom Beograd. Odmah počinje „nova klasa“ s obnovom kraljevskog dvora u koji će se useliti umjesto Karadorđevića. Otimaju se vile bogataša, oni se razvlašćuju, a useljavaju se Brozovi suradnici, a u vile odbjeglih Židova srpski moćnici. Dakle ista gramzljivost kao i u starih diktatora. Zagreb je samo višom silom izbjegao katastrofu u veljači 1945. Zbog slabe vidljivosti (nevremena) nije savršen sa zemljom od savezničkih barbara, koji su te noći odletjeli dalje prema Dresdenu i pretvorili ga u prah i pepeo. U ožujku 1945. u Zagrebu su se sastali s nadbiskupom Stepincem nadbiskup sarajevski, biskup banjalučki, dakovački i križevački. Prigodnom porukom „poručili su cijelom svijetu da se hrvatski narod ne može odreći svoga državnog prava, da je to pravo htio ostvariti u vlastitoj državi, da su katolički biskupi morali poštivati volju svoga naroda kao što i sad moraju tražiti od pobjednika da poštuju hrvatsko pravo na državu. Poslije rata ta je biskupska poslanica proglašena „protunardnim djelom“. Prije samog bijega sa zlatom Pavelić je ponudio Stepincu da preuzme vlast i da je preda partizanima. Nadbiskup je to odbio ali bježao nije.

Uz narod do kraja

Ustaška vlast se dala u bijeg s brojnom vojskom i građanstvom u nedjelju 6. svibnja 1945. Tada je otišao i Maček s obitelji. Najveći dio te vojske i civila doživjet će krvavu tragediju. Englezi ne prihvatiše predaju nego ih s civilima izručise partizanima. Na križnim putovima od Dravograda do rumunjske granice većina ih

A. Stepinac u ćeliji lepoglavskoga zatvora čitao je Waddingov Ljetopis franjevačkog reda

je pobijena po srpskim selima i raznim jamama. Beograd nije dozvolio da hrvatski partizani s Bobetkom, Šiblom i Holjevcem uđu prvi u Zagreb, nego im je htio odmah pokazati tko je opet gospodar u kući. Na kljusadi i s odrpanim partizanima prvi umarširao u Zagreb kao novi okupatori srpsko-crnogorski „oficiri“ Koča Popović i Peko Dapčević. Nastupiše teški dani za Hrvatsku. Crkvu snadoše nove kušnje i progoni. „O tome jasno govore progoni i ubijanja biskupa, svećenika, redovnika i redovnica, zauzetijih vjernika, zaplijenjene su crkvene tiskare i ukinut katolički tisak, ukinuti su i od vojske ili državnih ustanova zaposjednuti crkveni instituti, škole, bolnice, izbačeni su križevi iz školskih soba, sudnica, bolnica, laiciziran je kršćanski brak, postupno ukidan vjeronauk u školama, otuđivana crkvena imovina, preoravana i uništavana groblja, neizvjesna je bila sudbina stotine tisuća zavojačenih hrvatskih mladića i nakon rata uhićenih građana, vjeru se držalo „opijumom naroda“ koji je treba iskorijeniti, a Katoličku crkvu tretiralo se kao „neprijateljicu naroda, eksponent Vatikana“, protivnicu južnoslavenskih naroda, te se tražilo njezino osamostaljenje u Jugoslaviji, otcjepljenjem od Rima“ (Glasnik postulature br. 4).

Nadbiskup Stepinac je 17. svibnja 1945. pritvoren, te je u pritvoru ostao 17 dana na ispitivanju. Hrabro se držao i ne mogoše mu ništa. 4. lipnja sastao se nadbiskup Stepinac s Titom i Bakarićem. Na kraju razgovora zamolio ih je da se štede životi gdje je god to moguće. Uzalud, teror je trajao dalje. Zbog teških prilika Nadbiskup je sazvaio u rujnu 1945. Biskupsku konferenciju. Najvažnija je točka zajedničko Pastirsko pismo, u kojem biskupi iznose sve nedaće na koje je Nadbiskup već prije upozoravao vlasti. Otada se po partijskom tisku počelo otvoreno napadati Nadbiskupa.

„Prežalosni proces“

U srijedu 18. rujna 1946. nadbiskup je uhićen po nalogu javnog tužitelja Jakova Blaževića. Sam proces pripremala je tajna policija (Udba). Optužnicu su unaprijed sastavili Hrnčević, Kraus i Blažević. Nakon uhićenja Nadbiskup se nalazio u pritvoru javnog tužilaštva, gdje su ga saslušavali o točkama već napisane optužnice. Ispitivanje je završilo 23. rujna 1946. Na saslušanju nadbiskup Stepinac je izjavio da se neće braniti na sudu, niti će tražiti branitelja, niti se žaliti na presudu. Braniteljima su imenovani dr. Ivo Politeo i po službenoj dužnosti dr. Natko Katičić. „Na sudu je nadbiskup Stepinac uglavnom šutio. (...) Nije se htio braniti na ▶

KULTURA

Uzroci hrvatske tragedije

Johann Georg Reißmüller: „Rat pred našim vratima. Uzroci hrvatske tragedije“, Otvoreno sveučilište, Biblioteka Dvojbe i promišljanja, Zagreb, 1995., 179 str.

U izdanju Otvorenoga sveučilišta iz Zagreba iz tiska je prošle godine izašao hrvatski prijevod knjige vrsnog znanstvenika i odličnog poznavatelja prilika na području bivše Jugoslavije, novinara bespriekornog i oštrog pera dr. Johanna Georga Reißmüllera „Rat pred našim vratima. Uzroci hrvatske tragedije“.

Djelo je nastalo kao zbirka članaka objavljenih u „Frankfurter Allgemeine Zeitungu“ u razdoblju od 1980. do 1991. godine. Nakon što je 1958. doktorirao pravne znanosti, autor je 1961. došao u uredništvo političke rubrike toga njemačkog dnevnika, jednog od najstarijih i najuglednijih. To mu je omogućilo da najveći dio svoje novinarske i znanstvene pozornosti posveti jugoistočnoj Europi,

poglavito prostoru bivše jugoslavenske državne zajednice te da postane objektivni i pouzdan tumač svih političkih zbivanja na tim prostorima posljednjih trideset i više godina. Pomno prateći i analizirajući uzroke i posljedice povijesno-političkih događanja posljednjih nekoliko desetljeća, dr. Reißmüller je među prvim uočio, objasnio i interpretirao cjelokupnu tragičnost jugoslavenske zajednice, vrlo precizno predvidio njezin raspad, te odobrio i podupro neizbježnu borbu za neovisnošću i samostalnošću pojedinih republika i naroda u njima.

Knjiga je tematski podijeljena u četiri poglavlja: Jugoslavenska represivna politika, Kosovo, Slovenija i Hrvatska. U njima autor raspravlja o uzrocima i pos-

ljedicama jugoslavenske tragedije, oslanjajući se pritom, najvećma, na osobna iskustva i doživljaje. Iako članci prikupljeni u knjizi ne slijede kronološki objavlivanja u Frankfurter Allgemeine Zeitungu, njihov sadržaj u punini ocrtava ključne političke prilike i aktere osamdesetih i ranih dvadesetih godina na prostoru bivše Jugoslavije.

Djelo „Rat pred našim vratima. Uzroci hrvatske tragedije“ dragocjeno je za dalja istraživanja političkih i drugih okolnosti pod kojima se posljednjih 70-ak godina zbivala jugoslavenska tragedija, ali i odvijala očajnička borba hrvatskoga naroda za slobodom i državnom neovisnošću. Ono je istodobno i svojevrsni dnevnik naših osobnih sjećanja na posljednja dva krvava desetljeća našega stoljeća. Dr. Georg Reißmüller je uspio u svojim člancima prenijeti sve ono što smo tih godina osjećali, ono čemu smo se nadali, ono za što smo se borili i čemu smo težili.

Dražen Živić („Glas Koncila“)

HRVATSKI VELIKANI

► sudu koji, kako on sam reče, 'ima zadaću izvršiti nalog jedne Partije'. Tu i tamo ispravio bi koju netočnu riječ javnog tužitelja. Niti na povišeni glas ili uvrede javnog tužitelja nije se potužio. Sud nije dopustio svjedočiti niti jednom svjedoku srpske nacionalnosti, među kojima je bio episkop Emilijan i dva liječnika, kojima je on za vrijeme rata spasio život. Javni tužitelj je odbio svjedoke uz tvrdnju: 'Ne mogu ništa promijeniti'. Sud je isključio iz obrane i većinu dokumenata iz kojih je bila bjelodana njegova nevinost i zauzimanje za sve ljude koji su za vrijeme rata bili progonjeni radi narodne, vjerske ili rasne pripadnosti" (Juraj Batelja). Rasprava je vođena u dvorani Fiskalnog učilišta, koja je bila ispunjena suradnicima vlasti, većinom okrvavljenih ruku, koji su optužene vrijeđali, a s njima i prostak Blažević. Cijeli taj namješteni proces Nadbiskupu i još osamnaestorici osuđenika vođen je u Zagrebu istodobno kad i onaj u Nürnbergu protiv nacističkih glavešina. Protiv Nadbiskupa svjedočili su i neki svećenici, koji su mučenjima bili slomljeni i onda su pristali na suradnju s Udbom. Presuda je izrečena 11.10.1946. Kazna: lišenje slobode s prisilnim radom u trajanju od 16 godina, gubitak političkih i pojedinih građanskih prava u trajanju od 5 godina. Komedijska je završena. Stepinac je u svojoj ćeliji sjeo za stol, naslonio glavu na ruku i spokojno zaspa.

Osam dana kasnije „kao najveći neprijatelj države“ ulazi u leopoglavsku kaznionicu. Nije mu bilo dopušteno razgovarati s drugim zatvorenicima. Ta izolacija bila je posebna kazna i njegovo mučeništvo, koje je on u vjeri smireno i radosno prihvatio. Nije bio prisiljavan na fizički posao. Sam je dragovoljno čistio svoje prostorije. „On je znanošću i vjerom otkupljivao vrijeme provedeno u zatvoru „(J. Batelja). U ožujku 1947. službeno ga posjećuje u Lepoglavi lukavi Bakarić, zbog sušice zvani Mrtvac, i nagovara ga da potpiše molbu Titu za pomilovanje, nakon čega bi mogao otići u Ameriku. Nadbiskup to odbije i reče Bakariću: „Narod samo reviziju procesa, a svoj narod neću napustiti.“

Iz mnogih je činjenica vidljivo, piše postulator dr. Batelja, kako su Nadbiskupovi neprijatelji s nestrpljenjem očekivali njegovu smrt. U Lepoglavi se primjenjivala metoda ubijanja političkih protivnika napitkom čaja od oleandra. Nadbiskupov liječnički list je nestao, a u njemu bi se moglo vidjeti koje su metode „liječenja“, osim psihičkih progona i ponižavanja, bivale primjenjivane nad zatočenim nadbiskupom Stepincem. Jedan nagovoreni zatvorenik ga je 1948. htio zaklati, ali je to ipak otkriveno samo par minuta prije zlodjela. Ovdje treba spomenuti da je s hrvatske strane spriječen i pokušaj ubojstva Nadbiskupa prilikom ulaska srpskih

partizana u Zagreb. Prelat Batelja prvi je put u listopadu ove godine iznio podatke o trovanju nadbiskupa Stepinca, kojemu je bio izložen upravo u Lepoglavi.

Nadbiskup je iz Lepoglave prebačen u Krašić 5.12.1951. a slovenski diktator Miha Marinko rekao je početkom 1952. bez trunke stida nizozemskom piscu Van Dorstadu: „Još najdulje do proljeća, i onda će nestati-umrijeti. „Nadbiskupovi osobni liječnici dr. Bogičević i dr. Šercer tvrde na temelju konzultacije s američkim liječnicima: „otrovom načet u Lepoglavi, što potvrđuju toksičke supstance, kadmij, arsen, krom i olovo, u količinama koje su nezamislive u redovitom čovjekovom životu, te otrov arsen, pronađen u njegovim kostima“.

Krašić je postao za njega veliki logor, a župni stan pravi zatvor. Stražari su ga pratili u stopu. Mjere su se pooštrile otkad je u studenom 1952. imenovan kardinalom. Udaba mu je pripremala ponovno suđenje i treći zatvor. Zbog njegove bolesti odustali su od toga. Preminuo je na glasu svetosti 10. veljače 1960. Pokopan je u zagrebačkoj katedrali uz mnoštvo naroda, koje nisu mogle u tome spriječiti ni pooštrene policijske mjere. Sveta Stolica je odobrila 4. prosinca 1981. kanonski proces za proglašenje blaženim i svetim kardinala Alojzija Stepinca. Otada ga nazivamo Slugom Božjim. ■

IZ VATIKANA STIŽE ORIJENTACIJSKA POMOĆ ZA SEKSUALNI ODGOJ U OBITELJI

Ljudska seksualnost: istina i značenje

Papinsko vijeće za obitelj izdalo je dokument pod naslovom: „Ljudska seksualnost: istina i značenje“ (72 stranice), kojim se pitanja seksualnoga odgoja nastoje protumačiti iz evandeoske perspektive. Za čitatelje „Žive zajednice“ iz tog dokumenta izdvajamo ono najzanimljivije

Ljubav je dar Božji

Ljubav, koja svoju hranu i svoj izražaj ima u zajedničkom životu muškarca i žene, jest dar Božji; te stoga pozitivna Božja snaga, upućena na zrelost osobnosti... Ljudska ljubav uključuje tijelo, a tijelo također dovodi do izražaja duhovnu ljubav. Dakle, spolnost nije čisto biološka stvarnost, nego se mnogo više odnosi na osobu.

Što je čistoća (nevinost)?

Čistoća je prema tomu ona duhovna snaga, koja štiti ljubav od opasnosti egoizma i agresivnosti i koja ljubav vodi k njezinu punom razvoju.

Seksualnost – dobro?

Ljudska spolnost je dobro: dio onog stvoriteljskog dara, kojeg je Bog vidio kao vrlo dobro... Spolnost je put za približavanje i otvaranje drugima, pa je time ljubav njezin bitni cilj.

Osoba u središtu

Kroz taj najraniji odgoj za čistoću u obitelji odrasli i mladi uče živjeti spolnost u svome odnosu prema osobi, to znači da odbacuju svako odjeljivanje spolnosti od ljubavi i svako odjeljivanje bračne ljubavi iz obitelji. U svezi s odgojem za čistoću očinstvo i materinstvo obuhvaća naravno i roditelje samce i roditelje usvojitelje djece.

Mogućnosti roditelja

Roditelji kao pojedinci ili kao skupina imaju pravo i obvezu brinuti se za dobro svoje djece i od državne vlasti tražiti zakone, koji sprečavaju da se prave poslovi (pornografija) i zarade na račun nježnih osjećaja djece i mladih. Nikako se ne smije zaboraviti da se pri spolnom odgoju radi o obvezi i pravu, koje su kršćanski roditelji ranije samo malo upotrebljavali i primjenjivali.

Škola ne nadomješta obitelj

Zadaća spolnoga odgoja pridržana je dakle obitelji i roditelji mogu zadržati sebi pravo da svoju djecu ne obvezuju na pohađanje nastave o ovoj temi, ako se ona ne slaže s njihovim religioznim i moralnim uvjerenjima. Nije naime stvar škole da nadomješta obitelj, nego se mnogo više traži od roditelja da posredu-

ju i dopunjuju jedan pogled na spolnost kao vrednotu cijele osobe, koja je stvorena kao čovjek ili žena prema slici Božjoj.

Odgoj za ljubav

Iskustvo govori da se taj dijalog u obitelji bolje razvija kad roditelji daju dalje biološke, emocionalne, moralne i duhovne informacije, koje se tiču spola djeteta ili mlade osobe. Odgoj za čistoću i navedene upute o ljudskoj seksualnosti mora-

i njihovu značenju; ali ipak neće biti nužno, osim na izričitu želju, objašnjavati spolno sjedinjenje u pojedinostima. Upute o psihološkim pojavama muškoga puberteta moraju se dati u nenasilnom, pozitivnom i suzdržanom tonu i perspektivi braka – obitelji – očinstva.

Roditeljski odgovori moraju biti jasno razumljivi, i ne bi smjeli davati previše značenja ni problematici bolesnog seksualnog ponašanja niti pogrešnom

Mladi ispred crkve sv. Josipa u Offenbachu

ju se davati u većem opsegu odgoja za ljubav. Nije dovoljno posredovati informacije o spolnosti skupa s objektivnim moralnim načelima.

Kada o čemu govoriti?

Štetno je djetetu o toj stvari govoriti previše u detaljima, kao što nije mudro previše oklijevati s prvim informacijama. Općenito se prve upute o spolnosti, koje se mogu dati jednom malom djetetu, ne tiču spolnoga općenja, nego trudnoće ili rođenja brata ili sestre. To radosno iskustvo roditelji mogu koristiti, da djetetu priopće neke jednostavne stvari o trudnoći, ali uvijek u dubljij svezi s čuđom stvoriteljskog djelovanja Božjeg. Vrlo važna uloga roditelja sastoji se u tomu da prate biloški razvoj kćerke i pritom joj pomognu da radosno prihvati razvoj ženstvenosti u tjelesnom, duševnom i duhovnom smislu. Pritom se u pravilu može govoriti i o ciklusima plodnosti

shvaćanju da je spolnost nešto sramotno i prljavo, budući da je to veliki dar Božji.

Razumna tjelesna kultura

Nadalje bi roditelji morali biti u stanju, prema potrebi, dati svojoj djeci pozitivno i ujednačeno objašnjenje glavnih crta kršćanskoga morala, kao primjerice nerazrješivosti braka i povezanosti između ljubavi i razmnožavanja, ali i slabosti glede predbračnih odnosa, pobačaja, sredstava za zaštitu začeca i samozadovoljavanja. Razumna tjelesna kultura, koja vodi k tomu da čovjek sama sebe prihvati kao dar i utjelovljenje jednoga duha otvorena za Boga i društvo, mora pratiti odgoj u toj fazi. Roditelji i odgojitelji moraju se čuvati automatskog potvrđivanja uobičajenih mišljenja, prema kojima kćerke na svaki način treba upućivati na vrednotu djevičanstva, dok se to navodno ne zahtijeva od sinova, kao da je njima sve dopušteno. ■

Iz drugog kuta

(Haiku)

1.
*U kapima tinte
kupa se bijeli list,
curi moja pjesma.*
2.
*Između mene i sv. Franje
bijaše Riječ.
I bi dobro.*
3.
*„I cvrči, cvrči cvrčak
na čvoru crne smrče.“
Sunce ne kalaje.*
4.
*Na starom gumnu
gramofonska ploča,
stožina se vrti.*
5.
*Žedni oblak bi pokopan
u svojoj pustinji.
Počivao u miru!*
6.
*Na starom prozoru
igraju se dvije ptice,
staklo u mrvicama.*
7.
*Jato umornih gusaka
leti prema jugu,
promijenilo se vrijeme.*
8.
*Prozujale pčele nebom,
proljetni se oblak
medom zasladi.*

fra Jojo

Stražar

Noćas su zvijezde
nebo prekrile,
noćas su samo
za tebe svijetlile.
Ni mjesec noćas
oka nije sklopio,
tebe je čuvao
dok si
sanjao.
Ni zora nije brzo
najavila dan
želeći da ti
ne pokvari san.
A ti, ti si
lijepu stražu imao
mirno si spavao
i slatko me sanjao.

Mara Lučić, Düsseldorf

Svjetlost

*Što je svjetlost, ja se pitam;
to je sunce koje skita,
to je nebo koje sja,
to je čovjek koji voli,
to je zemlja koja gori,
to je duša čista,
to je lice koje blista.*

Marjana Šalić, Frankfurt

Sudbina lista

*sudbina lista u proljeće
i osobito ujesen
najsličnija je sudbini čovjeka
i u proljeće i ujesen
veličanstvena sudbina lista
predskazuje još veličanstveniju
sudbinu čovjeka*

Tony Gabriel

Sjeme spasenja

*Kad zemlji vratim njen danak
Hoće li Bog preseliti moju dušu
U sjeme spasenja
U proljeće presude, na livadi milosti,
Ponovno da proklijem
Sav blještav od rose novog života.*

Dalibor Perković, Mainz

Novi dom

*Samo godina sedam
imala ti si,
i svoje dječije
snove ostvarila
nisi.
Petak, taj dan
je bio,
kad se mladi
život tvoj pod
kotačima automobila
ugasio.
Kako?
Zašto?
Zbog čega? -
nije nam jasno.
Samo jedno znamo;
ti si gore,
među zvijezdama,
tvoj novi dom
je kod
andela.*

Mara Lučić, Düsseldorf

U daljine

*Boli suza koja teče,
koja nikad prestat neće,
boli kada nekog voliš
pa ga moraš da preboliš.
Kada nestane u visine,
kad ga zoveš u daljine,
kad ti se glas odvraća,
ali voljenog ne vraća.
Onda Boga moliš
da te duša ne boli,
da srce ne pati,
da ga čuva i na putu prati.*

Marjana Šalić, Frankfurt

Leptir

*Srce kuca snažno
Bol
Sjećanje na jučer
I na tebe leptire moj
Sjećanje na jesen
Jer ti si otišao s njom*

*Bol
Plavooki moj leptire
Vratiti će se cvjetne livade
Proplanci suncem obasjani
Vlak u daljini*

*Leptiru moj šarenih krila
poleti iznad rijeke
i donesi kap vode
da s tvojih krila boje operem*

Sladana Cvrk, iz zbirke
„Hramovi tulipana“

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

ESSLINGEN

Hodočašće u Padovu, Asiz, Rim...
i buđenje u Veneciji

Stigla je toliko žučna srijeda 2. listopada 1996. Nas 49 okupilo se u Misiji. Najstarija je bila jedna baka s 84 godine, a najmlađa djevojčica od 9 godina. Točno u osam sati navečer krenuli smo put Münchena, Innsbrucka, Brennera. Kišovita noć sve nas je ubrzo uspavala. Kad nas je probudio glas patra Josipa – Venecija, svi na svježi zrak – mnogima se činilo da još nisu ni oči dobro zatvorili. Bilo je tek nešto iza pet sati ujutro, a mi Veneciji. To je bilo veliko iznenađenje, jer obilazak Venecije nije bio u planu. S tim nas je p. Josip doista ugodno iznenađio. Pronašli smo brod koji vodi do Trga svetog Marka, te smo poslije polusatne vožnje u osvjetlo osvanuli pred bazilikom sv. Marka i Duždevom palačom. Poslije dva sata razgledanja, nazad k autobusima, i pravac Padova. U Padovi smo obišli baziliku sv. Ante Padovanskog i crkvu gdje počiva sv. Leopold Mandić. Tu smo se pomolili, učinili zavjete, potom se zajednički fotografirali, promijenili novac, osvježili i kupili uspomene. Zatim pravac Bolonja, Firenca, Perugia i prema Asizu. Popodne, s malim zakašnjenjem, stigismo u rodni grad sv. Franje. Budući da je to bila vigilijska svetkovina sv. Frane, Asiz je bio prepun hodočasnika. Jedva smo nekako stigli do Porcijunkulske bazilike u kojoj se upravo odvijao obred preminuća sv. Frane koji je predvodio asiški biskup. Potom se zaputismo prema Rimu.

U Rimu smo odsjeli u Villi Litvaniji. Sutradan, na sv. Franju, poslije dobro odspa-

vane noći i doručka, krenuli smo ka Katakombama. Zbog eksplozije plina u jednoj kući Via Appia Antiqua morali smo zaobilaziti, no pater Josip koji je sedam i pol godina živio u Rimu brzo nas je doveo do katakombi sv. Sebastijana koje čuvaju franjevci-ujaci. Vodič, jedna Austrijanka, rođena od majke Hrvatice, nije znala ni riječi hrvatski, nego je tumačila njemački, a p. Josip je prevodio i nadopunjavao za one koji nisu mogli dobro razumjeti njemački. Potom smo preko novog dijela Rima – Eura – tog osmog brežuljka vječnoga grada, koji je u svom imperijalnom bunilu dao sagraditi talijanski fašistički diktator Benito Mussolini, stigli do bazilike sv. Pavla izvan zidina. Nakon što smo

razgledali baziliku, krenuli smo prema Vatikanu. Usput smo vidjeli Circus Maximus, Bocca della verita, sinagogu i neke druge znamenitosti. Kad ugledasmo baziliku sv. Petra nismo mogli vjerovati da smo nadomak Vatikanu. Brzo smo razgledali baziliku i potom se popeli na kupolu. Uvečer nas je p. Josip počastio dobrim vinom, koje se zove *verdicchio* i sladoledom *tira-mi su* i *tartufo*, mi mlađi, i neki stariji, krenusmo s patrom Josipom i p. Antom Crnčevićem u noćni obilazak Vječnoga grada i to pješke. Obidosmo sv. Ivana Lateranskog, sv. Mariju Maggiore, Piazza della Repubblica, Quirinal Fontana di Trevi i Piazza Spagna.

I u subotu smo na danjem svjetlu razgledali sv. Ivana Lateranskog, Ara Coeli, Piazza Venecija, Sv. Marija Maggiore, sv. Petar u okovima s Michelangelovim Mojzijem i grobom Julija Klovica, potom Fontana di Trevi, Pallazzo Madama i Piazza Navona.

U nedjelju ujutro rano opet pravac Vatikan. Malo prije početka svečane mise proglašenja više blaženika, koju je predvodio Papa, uspjeli smo se fotografirati na trgu sv. Petra, vidjeti Papu i pravac Firenca. Po predivnom sunčanom danu s Piazzale Michelangelo imali smo cijelu Firencu na dlanu. Poslije kraćeg odmaranja pravac sjever i konačno u ponedjeljak u tri sata ujutro rastanak uz dogovor da se susretnemo u Misiji na svetkovinu svih Svetih, kako bismo izmijenili fotografije i još jednom se prisjetili lijepih uspomena. Na kraju valja reći da smo bili kao jedna obitelj. Prvi dan su krunicu predmolili mladi, drugi dan žene, treći dan muževi i tako redom.

Mlađi sudionici s H. D.

NAGRAĐUJEMO

Pismo Isusu za Božić

Obavijest djeci i (vjero)učiteljima: pišite „Pismo Isusu za Božić“, pa ćemo najbolje objaviti i nagraditi vrijednim nagradama

Božićni blagdani su pred vratima. S njima dolaze i svima drage božićne radosti, koje djeca nestrpljivo iščekuju. Zato je uredništvo „Žive zajednice“ odlučilo pozvati časne sestre i svećenike, vjeroučiteljice i vjeroučitelje, pastoralne suradnice i suradnike, učiteljice i učitelje hrvatskih dopunskih škola da već ovih adventskih dana daju u zadatak djeci koja pohađaju vjeronauk temu s naslovom: „PISMO ISUSU ZA BOŽIĆ“. Djeca će to već znati napisati, i to u obliku pisma, onako kako se piše nekom tko nam je posebno drag,

tko nam nešto vrlo puno znači. Također pozivamo i djecu da sama napišu „Pismo Isusu za Božić“ i da ga pošalju na našu adresu.

Molimo voditelje vjeronauka da izaberu i da nam pošalju najuspješnija „Pisma Isusu za Božić“, pa ćemo najbolja objaviti i nagraditi vrlo vrijednim nagradama. Vremena je malo, pa nam što prije šaljite pisma djece Isusu ili svoja pisma Isusu za Božić, na adresu:

Živa zajednica, An den Drei Steinen 42, 60435 Frankfurt a. M.

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

BIELEFELD

Zvonimirova

Svečana priredba održana je 9. studenoga, a koncelebrirali su biskupi M. Barišić i Nordhues podijelili sakramente

Don Slavko Rako, voditelj misije (zdesna), dr. Marin Barišić, pomoćni biskup splitsko-makarski, veleposlanik RH u Bonnu prof. Zoran Jašić, veleposlanikov savjetnik Josip Pavešić

Foto: Schmidt

Tih se dana u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Bielefeld radilo vrlo užurbano. Župnik don Slavko Rako i pastoralna suradnica Marica Mraz imali su pune ruke posla. Na cjedilu ih dakako nisu ostavili ni njihovi najvjerniji suradnici u zajednici. Naprotiv, većina se zauzela da srebrni jubilej svoje zajednice obilježe što svečanije. Svatko je znao svoj posao. Najveći val gostiju stigao je u subotu, 9. studenoga. Dok su ih na vratima dvorišta dočekivali revni odrasliji suradnici, dotle ih je u dvorani zajednice dočekivala i posluživala ljubazna Senka od Šibenika. Ekipa HRT-a „Mir i dobro“, na čelu s Augustinom Bašićem već je namještala kamere u dvorani u Winfriedhaus-u. Ondje su izložene fotografije iz 25-godišnje povijesti ove zajednice koja ima oko 5000 hrvatskih katolika i oko 1000 izbjeglica.

„Papinski“ brončani križ don Slavku

U dvorani se osjećalo uzbuđenje djece i žamor pred nastup. Mješoviti župni i dječji zbor i tamburaški sastav, pod ravnanjem prof. Nenada Krljana, otpjevali su na početku hrvatsku i njemačku himnu. Po običaju su zatim uslijedili govori i pozdravi. Don Slavko Rako je kao domaćin i voditelj zajednice od njezina osnutka naglasio da je i ova zajednica prošla i loša i dobra vremena, ali je ipak u Bielefeldu našla drugu domovinu. Za proteklih 25 godina plodnoga pastoralnog, kulturnog i domoljubnog djelovanja zahvalio je Bogu, vjernicima i biskupiji Paderborn. Dr. Marin Barišić, pomoćni biskup splitsko-makarski, donio je pozdrave iz domovine. U ime paderbornskog biskupa Degenhardta skup je pozdravio generalni vikar Bruno Kreising. Požalio se što ne zna hrvatski, ali je veza hrvatske zajednice s njemačkom Crkvom i na tom području vrlo snažna i plodna već 25 godina. On je don Raku predao jedan brončani križ, koji je

izrađen u povodu ovogodišnjega Papina posjeta Paderbornu. Na križu je utisnut moto Papina posjeta: „Einig in der Hoffnung“, što je znakovita poruka i za hrvatsku zajednicu vjernika u toj biskupiji. Nazočnima se kratko obratio i fra Bernard Dukić, koji je kao delegat za hrvatske svećenike u Njemačkoj zahvalio don Slavku i njegovim suradnicima na žrtvovanju na njivi Gospodnjoj, a poseban pozdrav uputio je mladeži.

Na svečanoj priredbi, u prepunoj dvorani, bili su i drugi uglednici: paderbornski pomoćni biskup H.J. Algermissen, prelat J. Luhmann, ravnatelj Caritasa V. Odenbach i Caritasova poslovoditeljica u Bielefeldu E. Mosemeier, prelat i dekan L. Hoffmann, te predstavnici mjesne njemačke župe i novina.

Kronika i aktivnosti

Kroniku zajednice, s pogledom na prošlost, ali i na budućnost, pročitala je na njemačkom jeziku Katarina Klawa. Misija je osnovana 1. 11. 1971., a njezino je vodstvo povjereno svećenicima splitsko-makarske nadbiskupije. Misija obuhvaća područje gradova Bielefelda, Paderborna, Versmolda, Herforda, Gütersloha, Detmolda i Mindena. Župniku od 1980. pomaže past. suradnica Marica Mraz, te socijalni radnik Ante Crnjak. Ova hrvats-

ka kat. zajednica stavlja naglasak na sljedeće aktivnosti: praktični vjerski život, katehezu i vjersku pouku, kulturnu baštinu, te karitativni rad. Na misama nedjeljom i blagdanom sudjeluje 400 do 700 vjernika. Svake se nedjelje slave mise u Bielefeldu, Paderbornu i Versmoldu, a u drugim mjestima prema dogovoru. U proteklih 25 godina kršteno je 642 djece; u zadnje tri godine bilo je 59 prvopričesnika i 155 krizmanika, a vjenčano je 46 parova. Vjeronauk se održava tije-

Veliki mješoviti zbor i tamburaški sastav mladeži izveo je nekoliko pjesama

AUS KROATISCHEN GEMEINDEN

25 GODINA VJERNOSTI

ada u tuđini

Na subotnjoj
priredbi čuli
su se i zvuci
šargije

azahvalnica sljedećega dana. Tom su
me 31 krizmaniku.

kom cijele školske godine u prostorijama zajednice, a ovdajni mladi su sudjelovali na svim biblijskim olimpijadama. Vjernici rado hodočaste u Neviges, Lurd, Verne i Mariju Bistricu, a veliki broj bio je na dočeku Pape u Zagrebu 1994. i ove godine u Paderbornu. S domaćinima Nijemcima se priređuju zajedničke molitve za mir, mise i tijelovska procesija, te susreti stranaca. Folklornu skupinu osnovala je i vodi Marica Mraz, a crkvenim zborom i tamburaškim sastavom ravna prof. Nenad Krljan. Vjernicima je na raspolaganju i mala knjižnica s hrvatskim knjigama i časopisima. Župno vijeće od 20 članova pomaže župniku u svim važnijim pitanjima.

Prinosne darove
na oltar su
donijele djevojke
u narodnim
nošnjama

**Es gibt nichts Gutes,
außer man tut es!**

Božićni blagoslov kuća i razgovori s ljudima, posjeti bolesnima i usamljenima kao i rad s izbjeglicama također je značajno područje djelovanja ove zajednice. Za najpotrebnije se u posebnim prigodama skupljaju dragovoljni prilozi, pomaže se izgradnja crkava u domovini, a pomoć se šalje i za hrvatski hodočasnički dom u Rimu, za obnovu zagrebačke katedrale i gradnju nacionalne knjižnice u Zagrebu. Cijela zajednica se posebice angažirala na karitativnom planu za vrijeme domovinskog rata, kako u Hrvatskoj, tako i u BiH. Do današnjeg dana se skuplja i šalje pomoć, a darove, kao i darovatelje je teško i pobrojiti.

Djelovanje zajednice u budućnosti imat će težište u radu s mladima i obiteljima. Budući da u školi nema hrvatske dopunske nastave, zajednica je mjesto gdje djeca iz prve ruke doznaju o svome podrijetlu, jeziku, vjeri, povijesti. Ondje uče kako da se bez pridržaja integriraju u njemačko društveno okruženje a da pritom ne izgube vlastiti identitet.

Prigodnim osvrtnom na njemačkom jeziku nazočnima se obratio i Marijan Premuš, koji je rekao da je teško reći je li značenje ove zajednice bilo važnije 1971. ili sada. Podsjetio je na prvotne poteškoće s jezikom, na baušte i kolodvore, na probleme socijalnoga, vjerskoga i pravnoga značaja. S vremenom su problemi, s rađanjem i rastom djece, zadobili drugu narav. „Hrvatska katolička misija je za nas Hrvate ovdje konfesionalna, kulturna i socijalno-karitativna organizacija, ali s obzirom na stanje u domovini također politička. Hrvati iz različitih područja

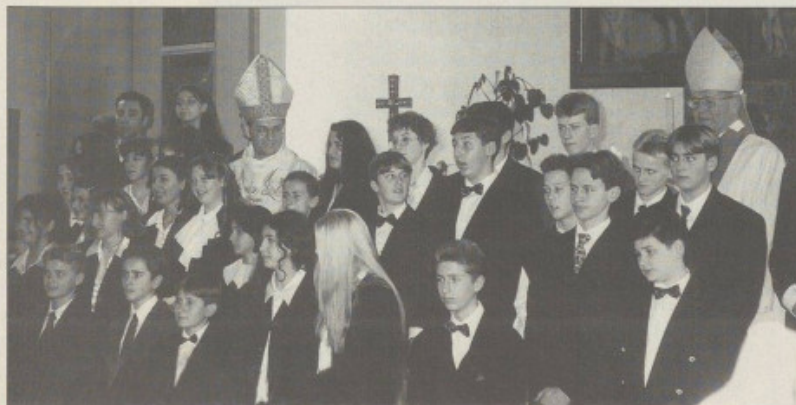

Hrvatske i BiH i s različitim običajima ujedinjili su u ovoj misiji. Identifikaciju s misijom ilustrira i vrlo često rabljeni izraz među Hrvatima: „Naša misija“, rekao je g. Premuš. On je uime vjernika također zahvalio njemačkom narodu i biskupiji Paderborn na svakoj pomoći i podršci.

**Vraćam se domu
svaki put**

Nije sve ostalo samo na govorima. Naprotiv, pjesme, svirke i plesa bilo je napretek. Hrvatske narodne pjesme izvodio je župni zbor u pratnji tamburica i klavira, a plesove iz doslovce svih krajeva Hrvatske i BiH izvodili su neumorni folklorasi. Veliki pljesak dobili su mali solo-pjevači i skupina prvopričesnika. Nakon svečanog programa uslijedila je obilna večera. Priredile su je, donijele i poslužile vrijedne domaćice. Fešta je potrajala do dugo u noć.

Ali, svečeno raspoloženje nastavilo se i u nedjelju, samo na drugom mjestu. U crkvi sv. Josipa slavljena je misa zahvalnica. Misu je predvodio i propovijedao biskup Marin Barišić, koji je ovoj zajednici poželio i zlatnu medalju – po povratku u domovinu. S pomoćnim paderbornskim biskupom Nordhuesom on je 31 krizmaniku podijelio sakrament svete potvrde. Misu su suslavili vlč. Rako, fra B. Dukić, mjesni župnik, prelat Luhmann i fra A. Batinić. Misi je bio nazočan i hrvatski veleposlanik u Bonnu prof. Zoran Jašić sa suprugom i suradnicima. Njemačke područne novine opširno su tekstem i slikom izvijestile o ovom događaju, a puno vremena posvetila mu je i emisija „Mir i dobro“ HRT-a.

Krizmanici
biskupima
Barišićem
i H.J.
Nissenom

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

U prinosnim darovima biskup Sudar primio je i buket cvijeća

25 HRVATSKIH GODINA U ULMU

Povratak je izazov i trajni zadatak

Srebrni jubilej misije obilježen duhovnom obnovom, svečanom akademijom i misom zahvalnicom

Sredinom listopada 13.10. svečanom koncertiranom svetom misom u crkvi St. Georg u Ulmu proslavljena je 25. obljetnica postojanja i djelovanja Hrvatske katoličke misije Ulm/Donau.

Misu je, uz sudjelovanje prelatu Jürgena Adama, referenta za strance pri biskupiji Rottenburg-Stuttgart, potom voditelja misije vlč. Bosiljka Rajića i njegovog suradnika vlč. Ilije Krištića, zatim bivših voditelja ove misije vlč. Ivana Milanovića (od 1974.-1977.), vlč. Marijana Kopača (od 1978.-1982.), te svećenika Ivica Komadine, Ive Mičića, Vladimira Kljajića, Ivica Mlikote i Petera Vloczika iz susjednih misija, kao i 2000 vjernika s područja misije Ulm/Donau, predvodio pomoćni biskup sarajevski dr. Pero Sudar.

U popodnevnom je, pak, satima u prelije-pom ulmskom Congress Centru, hotela

Maritim, održana i svečana akademija, kojoj su uz brojne hrvatske i njemačke posjetitelje, bili nazočni i biskup Sudar, zatim, zamjenica predstojnika Ureda predsjednika Republike Hrvatske Vesna Škare Ožbolt, msgr. Jürgen Adam, gradonačelnik Ulma dr. Götz Hartung, dekan ulmskog dekanata vlč. Josef Kaupp i drugi.

U prigodnom programu nastupili su crkveni zbor i Kulturno-umjetničko društvo „Tanec“, koji djeluju pri Hrvatskoj katoličkoj misiji Ulm/Donau, zatim renomirana glazbena umjetnica Maja Parat iz Ulma, te mlada pjevačica ozbiljne glazbe Iva Mihanović iz Neu Ulma, ali i dječji sastav kao i ritmička djevojačka sekcija, koji također djeluju pri misiji.

Velik aplauz dobili su i tamburaški ansambl „Tamburice“ iz Biberacha i klapa „Dalmacija“ iz Ulma.

Služiti u Crkvi za Boga i blišnjega

U kulturno-umjetničkom programu nastupili su i gosti iz Zagreba: folklorni ansambl „Dr. Ivan Ivančan“, koji je izveo splet hrvatskih koreografija, te ženski vokalni ansambl „Žetelice“ s nekoliko hrvatskih izvornih kajkavskih pjesama.

25. obljetnica bila je i povodom održavanja nekoliko duhovnih obnova.

S temom „Služiti u Crkvi za Boga i blišnjega“, održana je, potkraj rujna, u Eberhardzeli prva duhovna obnova za ministrante i čitače, čiji je voditelj bio vlč. Ilija Krištić. Početkom listopada p. Petar Sabolić predvodio je obnovu u Ulmu i Ehingenu, a njena ideja vodilja bila „Uloga sakramenata u našem životu“.

Dr. Tomislav Međugorac pridružio se proslavi ove važne obljetnice preko svojih propovijedi na nedjeljnim misama u Biberachu i Laupheimu. Tom su prilikom Hrvati koji inkliniraju ovim gradićima mogli čuti i saznati više o važnosti svete mise za zajednicu vjernika.

Mnoštvo vjernika s cjelokupnog područja odazvalo se duhovnoj obnovi što ju je predvodio biskup Sudar, a koja je neposredno prethodila obilježavanju obljetnice. Tom su prilikom vjernici

Na svečanoj misi je bilo oko 2000 Hrvata

AUS KROATISCHEN GEMEINDEN

Klupa „Dalmacija“ nastupila je na svečanoj priredbi

imali prigodu ispovjediti se i pričestiti, ali i saznati što im poručuje domovinska Crkva u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Biskup Sudar je u svojim propovijedima, a naročito onoj na središnjoj koncelbriranoj misi u Ulmu, pozvao sve hrvatske vjernike da ostanu, kao i do sada, i dalje vjerni svojoj Katoličkoj crkvi, da štiju Boga, te naglasio kako povratak u domovinu ne smije ostati samo na riječima, već on treba postati trajna kategorija među svim generacijama Hrvata koji žive u inozemstvu.

Vlč. Bosiljko Rajić, voditelj HKM Ulm/Donau, u svojim je porukama i izlaganjima prilikom svetih misa i na svečanoj akademiji, zahvalio svima, koji su se odazvali ovoj značajnoj obljetnici i naglasio, da događanja u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini u pet proteklih godina, ne mogu ostaviti nikoga ravnodušnim, a naročito ne hrvatske katoličke misije po Europi i svijetu, stoga i Hrvatska katolička misija Ulm/Donau ima pred sobom ne samo velik izazov, već i veoma težak zadatak – povratak svih Hrvata u domovinu. U tome mu već pomažu i vlč. Ilija Krištić, te pastoralni suradnici Julije Lovrić-Caparin i Janja Kobaš.

„Vjerujem da ću naročitu podršku dobiti i od onih kojih se to najviše odnosi, a to su naši sunarodnjaci, koji žive i rade na području Hrvatske katoličke misije Ulm/Donau“ ističe vlč. Rajić i nada se, da će i ova odluka biti pozitivna.

Kratka povjestica misije

HKM Ulm/Donau utemeljena je 1. kolovoza 1971. Pismom od 2. kolovoza 1971. ravnatelj hrvatske inozemne pastve Vladimir Stanković odaslao je kopiju prezentacijske povelje njemačkom Uredu za dušobrižništvo stranaca s datumom od 1.8.1971. Njome se imenuje p. Mato Božić prvim voditeljem Hrvatske katoličke misije Ulm/Donau i tvrdi da je naduobrižnik p. dr. Šušnjara spreman s p. Božićem otvoriti novu hrvatsku katoličku misiju. Tako je misija počela s radom.

Od tog trenutka pa sve do danas misija postaje sastavni dio domovine, te mjesto susreta, informacija, kulturnog i zabavnog života za sve Hrvate s njenog područja.

Kao crkvena institucija misija je imala prvotni zadatak da bude vjerski centar i okuplja-lište u smislu življenja i učvršćivanja vjere, kao i veza domovinske i mjesne crkve, ali i njegovanje kulturne i narodne baštine, te očuvanje nacionalnog identiteta hrvatskog naroda u Njemačkoj kao drugoj tj. privremenoj „domovini“.

Za trajanja domovinskog rata u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini misija postaje prihvatni centar za izbjeglice i prognanike iz obiju republika, ali i organizator pomoći u zbrinjavanju i prikupljanju pomoći za postradale u Hrvatskoj.

Korjenite promjene u Hrvatskoj i BiH traže u današnje vrijeme od misije novo djelovanje, a to je povratak Hrvata na svoja ognjišta.

Tekst i snimke: Josip Erben

Članovi KUD-a „Tančec“ oduševili su nazočne svojim plesom i pjesmom

Crkveni zbor HKM Ulm

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

FRANKFURT – RAMLJACI POMAŽU ZAVIČAJU

A sada obnova

Više od stotina Ramljaka i prijatelja toga kraja okupilo se na političkoj tribini što ju je u sklopu Ramske večeri u Obertshausenu organizirala zavičajna udruga. Gosti tribine, koju je vodio Ivica Lovrić, „Vjesnikov“ dopisnik iz Kölna, bili su članici općinskog poglavarstva Rame: Jerko Pavličević, načelnik općinskog poglavarstva, Ante Kapčević, dopredsjednik Hvidre, Mato Andelić, predsjednik općinskog odbora HDZ-a, fra Andrija Jozić, a sve okupljene pozdravili su Zdenko Karakaš, generalni konzul RH u Frankfurtu, te fra Bernard Dukić, voditelj Hrvatskog naddušobrižničkog ureda. I ovom prigodom tema je bila povratak Ramljaka u zavičaj, te ulaganje u privredu te regije, poznatu po prirodnim bogatstvima. Na granici Hercegovine i Bosne, Rama sa svojim glavnim središtem Prozorom ima oko 12 000 stanovnika. Polovica su u inozemstvu, na što ih je natjerala neimaština, težak život i politička progona.

Premda su već godinama u inozemstvu, naši ljudi odmah su priskočili u pomoć u obranu svojih ognjišta. Svatko je pružio u granicama svojih mogućnosti, a za branitelje je to bila velika pomoć, pet milijuna DM. I zato hvala svima od srca, želja nam je da i sada kada stiže mir naši iseljenici nađu svoje mjesto pod suncem u obnovi. Potrebni su nam znanje i kapital koji su oni stekli ovdje u tuđem svijetu, gdje se samo cijeni rad i kvaliteta. I ovaj susret organiziran je sa željom da se Ramljaci nađu zajedno. Nedavno smo imali sličan susret u Rami, koji je postao redovit od prvih demokratskih izbora prije nekoliko godina.

Mladi Ramljaci bili su na ovogodišnjem susretu mladih u Splitu Foto: J. Štilinović

Nadam se da će uskoro doći do konkretnih akcija oživljavanja privrede naše regije. Mi ne silimo naše iseljenike da kupuju tvornice po nekim enormno visokim cijenama, već im nudimo da ulože kapital ako u tome vide uspjeh u obnovi proizvodnje.

Imamo nekoliko interesantnih pogona i želja nam je da pučanstvo što prije zaposlimo, kako opet ne bi odlazili u bijeli svijet – kazao je Jerko Pavličević, načelnik Rame.

Mato Andelić, predsjednik općinskog odbora HDZ-a, upoznao je prisutne s političkom situacijom u regiji, ističući

veliko značenje jedinstva za opstanak i razvoj toga kraja.

Dip. ing. Zdenko Karakaš, generalni konzul RH u Frankfurtu, zahvalio je Ramljacima na pomoći i žrtvama koje su dali u domovinskom ratu, ističući kako odavno nije prisustvovao takvom humanitarnom domovinskom druženju. Ovo je najbolji dokaz da naši ljudi ne prestaju pomagati domovini – kazao je g. Karakaš.

U zabavnom dijelu programa do kasno u noć Ramljake je zabavljao Mate Bulić, poznati hrvatski pjevač u iseljeništvu. Uz „Doviđenja uskoro u Rami“, završena je još jedna Ramska večer izvan domovine.

Zoran Roko Paškov

FRANKFURT Lokomotiva – „Opelov“ dar Hrvatskim željeznicama

„Gute Fahrt in Kroatien – Sretna vožnja u Hrvatskoj“ – žele Wilfried Schwanke, predstavnik tvornice automobila „Opel“ (desno) i Blaž Doko, predstavnik HŽ u Frankfurtu. Želja se odnosi na lokomotivu manevarku (60 000 radnih sati, 48 tona, 450 KS), koju je „Opel“ darovao Hrvatskim željeznicama. Lokomotiva će nastaviti vožnju u tvornici željezničkih vozila „Janko Gredelj“ u Zagrebu. Inicijator ovog vrijednog darivanja domovini bio je dugogodišnji „Opelov“ željezničar Pero Vuković. Tekst&foto: išpo

Šutnja

Kako pjevati Tebi
Kad pred Tobom zamukne
Svaki glas
Kad riječi nestane
Kao prije početka
Kad sam si riječ
Tako glasna i tako krasna
Naše su riječi bezvrijedne
Makar i molitve bile
Naši su glasi nečujni
Makar se do neba čuli
Dovoljna je naša šutnja
Pred Tobom
Vječna Riječi
S početka
Prije početka
Sada i vazda
I u vijeku vjekova Tony Gabriel

AUS KROATISCHEN GEMEINDEN

KOBLENZ

Srebrni pir: Dragica i Vinko Vranješ

Svoj srebrni pir i 25 godina skladnoga bračnoga života proslavili su koncem listopada Dragica i Vinko Vranješ, rodom iz Drinovaca odnosno Tihaljine u Hercegovini. U braku su stekli četvero djece, pa je to bila prilika da se svi skupe i provele. Jedan sin nije mogao doći zbog obveza na fakultetu u Zagrebu, ali su njegovu odsutnost popunile unučice Ana i Mateja, koje su slavljeničkom paru darovale kćeri Angela i Ivana, i naravno najmlađa kćerka Nikolina. Dragica i Vinko su se vjenčali u Koblenzu gdje žive i danas. Njihovo mjesto na hrvatskoj misi bilo je vrlo rijetko prazno u proteklih 25 godina. Na fešti se okupila brojna rodbina i prijatelji, te vlč. Alojzije Petrović i pastoralna suradnica Dragica Žimbek. „Posebno sam počašćen što sam pozvan na Vaše slavlje, koje je i moje, jer ste mi vi bili prvi mladenci koje sam vjenčao u svom dugom radu u dijaspori, a Vaša kći Ivana je bila također prvo dijete koje sam ovdje

Dragica i Vinko Vranješ u krugu obitelji

krstio“, rekao je u zdravici vlč. Petrović. „Nepotrebno je isticati koliko ste kršćanska obitelj i kako ste vezani uz našu zajednicu. To dokazuje i Vaša kći Ivana koja je bila jedna od mojih prvih učenica, plesačica u folklornoj skupini, kao i jedna od prvih ministrantica i čitačica na misi. Još

mi je draže što tim stopama ide i Vaša najmlađa kći Nikolina“, rekla je gđa Žimbek.

Dragica i Vinko su u mislima stalno u Trogiru, gdje su sagradili obiteljsku kuću. Očito je da im je tudine preko glave, ali će još izdržati.

Jakov Vranković

AARAU/ŠVICARSKA

Prva obljetnica i otvaranje misijskog centra

U nedjelju 27. listopada ove godine bilo je službeno otvaranje Misije i misijskih prostorija u Aarau. U 1994. godini su samoinicijativno vjernici Hrvati u kantonu Argau pristupili prikupljanju potpisa za osnivanje Hrvatske katoličke misije. Oko 200 obitelji sa 627 navedenih imena iz kantona Argau predalo je peticiju kantonalnoj crkvenoj općini u Aarau. Već na sinodi kantona 2.11.1994. dato je zeleno svjetlo za rad Misije već sljedeće godine. Provincijalat hercegovačkih franjevacu u Mostaru predložio je fra Iliju Šaravanju za prvog misionara, tako da je već 1. siječnja 1995. Misija počela s radom. Točno godinu i pol dana on je putovao na radno mjesto Aarau iz Züricha. U tom vremenu je obnavljana stara i zapuštena kuća za novoosnovanu Misiju. Misijski centar i prostorije sa stanom za svećenika predane su 1.7. ove godine na uporabu. To je bio i povod da se službeno proslavi prva obljetnica i otvaranje misijskog centra.

U crkvi sv. Ivana u Buchsu pored Aaraua svečano misno slavlje predvodio je i propovijedao msgr. Vladimir Stanković, ravnatelj hrvatske inozemne pastve i predsjednik Caritasa u Zagrebu, u nazočnosti više svećenika, predstavnika mjesne Crkve, te predstavnika općinskih, karitativno-socijalnih, i kulturno-sportskih ustanova i društava. Posebice ističemo da je

uime provincijalata iz Mostara i kao delegat pri SKAF-u bio fra Karlo Lovrić, misionar iz Züricha; te Švicarci uime kantonalne crkvene općine i dekanata: đakon Nikolaus Bremgartner, Martin Berchtold predsjednik pastoralne komisije za strance, Otto Wertli tajnik, te gospođa Dubler Floy, zamjenica predsjednika velikog crkvenog vijeća. Hrvatsko veleposlanstvo iz Berna zastupao je tajnik Gordan Bakota. Bili su ti i voditelji triju hrvatskih katoličkih socijalnih službi: Blagica Alilović (BuchsSG), Vera Potpečan, (Lugano), Rajka Baumgartener Kraljić (Baden-Aarau). Duo Čorić – fra Šito i fra Radovan – održali su u crkvi koncert duhovnih domoljubnih pjesama. Duo „Zagreb“ – Željko i Mišo – svirali su u prepunoj dvorani do kasno u noć. Svi uzvanici i predstavnici ustanova držali su pozdravne govore. Uime Švicarske biskupske konferencije govor je održao u crkvi direktor SKAF-a dr. Urs Köppel. Glavna misao je bila: „U Crkvi ne bi trebalo biti stranaca i velika je odgovornost domaće Crkve za radnike vjernike u Švicarskoj, te je potrebna tijesna suradnja i integracija radnika u švicarsku Crkvu“. Fra Ilija – misionar – toplo je zahvalio svim nazočnima, a nije zaboravio zahvaliti svojim suradnicima koji su podnijeli „žegu dana“ svečane proslave.

I.Š.

HANAU

Vjenčani: Ivanka i Dale Allen Nelson

Zajednica Hanau proslavila je vjenčanje Ivanke Barbić iz župe Brajkovići kod Travnika u Bosni i Amerikanca Dale Allena Nelsona. Ivanka je prometni tehničar, a Dale Allen meteorolog, logističar američke vojske u Hanau. On tek malo natuca hrvatski, pa je svoju bračnu privolu izrekao na engleskom. Ovaj mladi bračni par osvežio je našu zajednicu jer oboje skupa dolaze na misu svake nedjelje. Vjenčao ih je o. Marijan Kovač.

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

STUTTGART
SEMINAR O DROGI

Iskustva izliječenog narkomana i izle

Hrvatska katolička misija u Stuttgartu organizirala je od 18. do 20. listopada 1996. trodnevni seminar o problematiki ovisnosti o drogi. Seminar je vodila s. Bernardica Juretić iz Splita, voditeljica humanitarne organizacije „Zajednica susret“. Uz s. Bernardicu, na seminaru je bio i Jozo Krajinović, štićenik „Zajednice susret“, koji se nalazi na tretmanu u terapijskoj zajednici u Đakovačkoj Breznici.

S. Bernardica je publiku informirala o problemu ovisnosti u domovini i opasnostima koje prijetu i našim mladima u inozemstvu. Droga je, napose kod mladih, jedan od najvećih problema današnjeg društva. Mladi čovjek je najveća žrtva droge ako na vrijeme ne kaže sam sebi: „Da, želim živjeti.“

Također je obavijestila nazočne o programu po kojem njezina zajednica djeluje te ih je informirala o četiri terapijske zajednice u Hrvatskoj i dva savjetovašta u koja se mogu javiti oni koje taj problem muči.

Jozo je dijete gastarbajtera, rodom iz Tomislavgrada, nastanjenih u Hamburgu, koji je govoreći o sebi i drogi ostavio dubok dojam na mlade i njihove roditelje. Jozino svjedočanstvo moglo je potaknuti mlade da razmisle o svojim postupcima, a roditelje da preispitaju svoju ulogu, jesu li doista roditelji svojoj djeci ili samo financi- jeri. Njegova iskrena ispovijed duboko

je dirnula sve nazočne. Poslije svakog izlaganja postavljana su pitanja, interes je bio velik, i mladih i roditelja, a to je posvjedočila i prepuna dvorana na svih pet predavanja. S. Bernardica je kratko upoznala 1500 nazočnih hrvatskih vjernika u Crkvi sv. Eberharda s problemom ovisnosti koji osjećamo i u našoj misiji. Stoga je, istaknula je voditeljica seminara, dobro poslušati iskustva izliječenog narkomana i otkriti u svetoj vjeri snagu, kojom Bog želi promijeniti svakog čovjeka.

Na svakom susretu stavljen je naglasak na prevenciju, po onoj staroj – da je bolje spriječiti nego liječiti.

Seminar o braku

Od 9. do 13. listopada održan je 14. tečaj o ženidbi, koji je ovaj put pohađao 21 par. Pet večeri mlade za ženidbu pripremali su psiholog Zrinka Lučić-Vrhovac, liječnik dr. König, bračni parovi Spretnjak, Bašić i Burić te fra Marinko. Hrvatska katolička misija u Stuttgartu već nekoliko godina organizira takve tečajeve, i to četiri puta godišnje, na kojima se mladenci pripremaju za taj važni korak u životu. M.V.

Izlet za pamćenje

Nakon nestrpljivog isčekivanja došao je dan našeg tjednog izleta u domovinu. Nas 47 vjeroučenika Hrvatske katoličke misi-

Biskup
Culej
pozdravio
je mlade
iz Stutt-
garta
ispred
katedrale

ARS/FRANCUSKA

Hrvatski pastoralni susret

U Ars, poznatom svetištu svetog Ivana-Marije Vianneya, nebeskog zaštitnika katoličkih župnika, voditelji hrvatskih katoličkih misija u Francuskoj i njihovi suradnici, suradnice i časne sestre, održali su 21. i 22. listopada svoj pastoralni susret. Domaćin ovom susretu bio je vlč. Ivo Balukčić, voditelj Hrvatske katoličke misije Lyon – Chambéry. Na susretu je sudjelovao i msgr. Vladimir Stanković, ravnatelj Hrvatske inozemne pastve.

Uz izvještaje o redovitom pastoralnom radu i poteškoćama u misijama: Pariz, Lyon, Nica i Mulhouse, posebna pažnja se posvetila sljedećim temama:

- zajedničkom glasilu hrvatskih katoličkih misija u Francuskoj „Naš glas“
- susretu mladih Hrvata koji žive u Francuskoj, a koji bi se trebao održati na Duhove 1997.

- svjetskim danima mladih od 14. do 24. kolovoza 1997. u Francuskoj.

S obzirom na „Naš glas“, koji je 21 godinu izlazio kao glasilo Hrvatske katoličke misije Pariz, a od početka ove godine izlazi kao zajedničko glasilo svih hrvatskih misija u Francuskoj, zaključeno je da unatoč poteškoćama oko financiranja treba nastaviti s izdavanjem tog glasila. Ovo glasilo je važno kako za povezivanje naših ljudi s misijama i međusobno, tako i radi toga što glasilo donosi i sažetke na francuskom jeziku pa je to prigoda da se francuski čitatelji upoznaju s djelovanjem naših misija te našom poviješću i kulturom.

Što se tiče susreta mladih Hrvata u Francuskoj predviđeno je da se susret održi na Duhove u Parizu i to pod tri vidika: duhovni, kulturni i športski. Za koordinatore oko priprema ovog susreta izabran je vlč. Ivo Balukčić, voditelj misije u Lyonu.

Svjetski dani mladih koji se svake dvije godine održavaju na razini opće Crkve sljedeće godine od 14. do 24. kolovoza održat će se u Francuskoj, i to u dvije etape. Prva etapa tog susreta bit će od 14. do 18. kolovoza po francuskim biskupijama gdje bi se mladi iz cijeloga svijeta upoznali s djelovanjem mladih katolika u Crkvi i društvu. Druga etapa ovog susreta bila bi u Parizu od 19. do 24. kolovoza u kojem bi sudjelovao i Sv. Otac. Dogovoreno je da se hrvatske katoličke misije ponude kao posrednici u prihvatu mladih Hrvata iz domovine.

Središnja točka ovog susreta hrvatskih pastoralnih djelatnika u Francuskoj bila je zajednička sveta misa na grobu sv. Ivana Vianneya koju je predvodio msgr. Vladimir Stanković. U svojoj homiliji pozvao je hrvatske pastoralne djelatnike da po uzoru na sv. župnika Arškog savjetnim izvršavanjem svojih dužnosti i njegovanjem duhovnog života unose mir i razumijevanje zajednice. I.B.

AUS KROATISCHEN GEMEINDEN

domovinu

► Je Stuttgart s našim uvijek veselim fra Marinkom Vukman i časnom sestrom Nevenkom Tadić pošli smo moleći i pjevajući put Hrvatske 25. listopada ove godine. Zahvaljujući našem vozaču Srećku Tolju brzo smo osvajali kilometre te ranom zorom osvanuli u Puli. Smjestili smo se u hotel „Rivijera“, koji je udaljen stotinjak metara od poznate Arene. Već taj dan krenuli smo u razgledanje Pazina, Poreča i Rovinja. Oduševile su nas ljepote ovih mjesta. S posebnom pozornošću slušali smo o povijesti Istre, raznim seobama, o tome kako je Istra priključena matici Hrvatskoj. Bilo je super vidjeti Eufrazijevu baziliku u Poreču te crkvu sv. Eufemije u Rovinju.

Drugi dan našeg boravka iskoristili smo za razgledanje Kvarnera, posjetili smo Opatiju, Lovran, Ičiće i kroz Rijeku nastavili do otoka Krka. U Puntu nas je dočekao vlč. Anton Peranić koji je zadužen za rad s mladima u krčkoj biskupiji. Prebacili smo se brodom na otok Košljun gdje su nas srdačno dočekali fratri na čelu s gvardijanom fra Josipom Vidasom. On nam je govorio o povijesti ovog bisernog otočića, o fratrima koji ovdje žive te pokazao crkvu i muzej. Ovdje smo i slavili sv. misu preko koje smo Bogu zahvaljivali za našu domovinu i molili za mir u njoj.

Put nas je dalje vodio u samo mjesto Krk gdje smo posjetili katedralu i prošetali ulicama Krka.

Treći dan bili smo na najljepšem nacionalnom hrvatskom parku Brijuni. Sretni smo bili kad smo se opet vozili brodom. S malim vlakom, a u pratnji vodiča, obišli smo predivne Brijune. Vidjeli smo hotele, ostatke starih vila i zgrada zatim razne

životinje; pomislili smo da smo u dalekoj i crnoj Africi, te puno drugih ljepota. Nakon razgledanja Brijuna i popodne Pule, a posebno Arene, završili smo naš boravak u Istri i Kvarneru. Na putu prema Zagrebu razgledali smo Rijeku te posjetili Gospino svetište na Trsatu. Ovdje nas je dočekao jedan mladi i veseli fratar Ivica Miklečić. Lijepo nam je govorio o svetištu na Trsatu i o sv. Franji i franjevcima – da su neki naši

dečki odlučili biti fratri. I ovdje smo slavili sv. misu i posebno molili za naše roditelje, bake i prijatelje. Nakon toga smo se vozili ravno u srce domovine, glavni grad svih Hrvata, u naš Zagreb. U Dugom Selu, gdje smo odsjeli, dočekala nas je žestoka kiša i loše vrijeme. Ujutro smo bili nervozni jer smo morali pjevati na Hrvatskoj televiziji, u emisiji „Dobro jutro Hrvatska“. Nakon razgovora o životu i radu u našoj Misiji, svi smo ponosno otpjevali rodoljubnu pjesmu „Moja domovina“. Na televiziji, odmah nakon nas, nastupila je i miss Hrvatske Vanja Rupena. Svi smo se s njom pozdravili i fotografirali. Odmah nakon snimanja posjetili smo ranjenike u bolnici. Oko 50-tak ranjenika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine (hrvatski vojnici) bili su sretni, jer su doživjeli da nisu zaboravljeni. Prenijeli smo im pozdrave od naših Hrvata iz Stuttgarta te zaželjeli što brže ozdravljenje. Na kraju svi smo zajedno otpjevali tri pjesme: „Moja domovina“, „Ne dirajte mi ravnice“ i „Evo zore, evo dana“. Svima smo podijelili bogate darove iz Misije. Dalje nas je autobus ulicama Zag-

Dr. Ivo Sanader predaje odličje fra Marinku Vukmanu Foto: P.Macek

reba vozio do katedrale. Tu nas je čekao zagrebački biskup Marko Culej. govorio nam je o katedrali, o Kaptolu, o Zagrebu. Ovaj dan ručak smo imali na zagrebačkoj televiziji. I dok smo ručavali televizijska ekipa „Mira i dobra“ sve nas je snimila. Dobili smo suvenire od HRT-a, i iz ureda Predsjednika Republike.

Uvečer smo bili u drugom hotelu koji nosi naslov velikog Hrvata: Matije Gubca, i to u Stubičkim Toplicama. Bilo je ovdje i šetnje i kupanja.

Zadnji dan našeg boravka u Zagrebu posjetili smo kazalište i stadion nogometnog kluba „Croatia“. Slikali smo se u plavom salonu, a istrčali smo se i po stadionu.

Ovog puta ručali smo u jednoj tvornici-firmi „Strojoserbis“, a nakon toga dobili smo slobodno, tako da smo se rastrčali po cijelom Zagrebu. U večernjim satima krenuli smo natrag prema našem Stuttgartu gdje su nas nestrpljivo očekivali naši roditelji. Bilo je super, svi smo rekli uglas, pa neka se ponovi čim prije. **Jelena Čavrlj, VII. r.**

Misa zahvalnica za primanje u VE

Možda i jedina misa zahvalnica u povodu primanja Hrvatske u Vijeće Europe održana je 10. 11. u crkvi sv. Eberharda u središtu Stuttgarta. Predvodio ju je fra Šimun Šito Ćorić, predsjednik Hrvat. svjetskog kongresa, a suslavili su hrvatski stuttgartski svećenici i vlč. Ivan Jurak, duhovnik njemačkih časnih sestara u Baden Badenu. Nakon mise su fra Šito i fra Radovan Ćorić održali koncert duhovnih i domoljubnih pjesama, te time predstavili audio-kasetu pod naslovom „Bože moj, što je jutro“, na kojoj se nalaze najpjevanije svjetske duhovne pjesme u izvođenju 50-ak hrvatskih estradnih umjetnika i skupina. Na predstavljanju ove vrpce govorio je i fra Marinko, a o značenju primanja Hrvatske u VE u dvorani misije govorila je konzulica Zdenka Babić Petričević. ■

GÖPPINGEN

Seminar za mlade

Hrvatska katolička Göppingen organizirala je od 11. do 13. listopada 1996. u Schwäbisch Gmündu, u samostanu St. Bernard, seminar za mlade o temi: „Krizman sam – kako dalje?“ Seminar je vodio Branko Galić, pastoralni suradnik. Mladi su intenzivno tri dana razmišljali, razgovarali o tome što za njih znači živjeti od Duha kojeg su primili i koje značenje ima Isus u njihovu životu. Oni Boga vole i Isus je za njih „ljubav“, „snaga i nada“, „prijatelj i uzor“, „spasitelj čovječanstva“ i „puto-

kaz u životu“, kako su to ispisali na svojim radnim plakatima.

Kroz to njihovo druženje oni su i u samostan unijeli „veselog i živog mladenačkog duha“, što je i samostanskom osoblju ponekad i potrebno – naglasio je gvardijan samostana P. Kunz u svojoj propovijedi na sv. misi na završetku seminara.

Činjenica je da je mlade poslije krizme teško pridobiti na vjeronaučnu pouku, ali ovakav stil rada, međusobnog druženja, pojedinačnog i grupnog razgovora, gdje se lijepo i ugodno spoji s korisnim, pokazao se plodonosnim (vidi slika na str.32).

B.G.

IZ NAŠIH ZAJEDNICA

EBERSBERG Srebrni pir: Ivanka i Jozo Kožul

Ivanka i Jozo Kožul proslavili su svečanom misom 20.10.1996. s obitelji i prijateljima 25 godina sretnoga i skladnoga života u kršćanskom braku. Pjevanje, čitanja i čestitanje preuzele su kćeri Klaudija, Kristina, Veronika, Josipa, Ana, Katarina, te jedini sin Mario. Ivanka i Jozo su se vjenčali 1971. u Lepenici kod Kiseljaka, nakon čega su

skupa došli na rad u Bielefeld. U dragu Bosnu su se posve vratili 1983. Sve do 1991. bili su sretni i zadovoljni. Pred sami rat odlučuju se ponovno na povratak u Njemačku, najprije u Bielefeld, a zatim u Poing, na područje misije Ebersberg. Za njihov boravak u Bavarskoj pobrinula se kćerka Klaudija, koja u Münchenu studira njemački jezik. Fra Draško i ja rado navratimo u ovu obitelj, jer je kod njih uvijek živo i veselo. Ivanki i Jozi čestitamo i na ovaj način što su hrvatskom narodu i Crkvi podarili čak šestero lijepe djece. Neka ih Bog prati i blagoslovi u njihovu daljnjem zajedničkom životu. Hvala im za svako dobro i za otvorena vrata.

s. Ljubica

BÖBLINGEN Osnivačka skupština udruge bivših učenika Franjevačke klasične gimnazije u Visokom

Svrha udruge: međusobna povezanost, pomaganje siromašnih đaka FKGV i zalaganje za opstanak Hrvata u BiH

U prostorijama župnoga centra „Vaterunser-Gemeinde“ u Böblingenu održana je 19.10.1996. osnivačka skupština Udruge bivših učenika Franjevačke klasične gimnazije (FKGV) u Visokom za Njemačku. Na skupštinu su pozvani oni bivši učenici kojih su adrese bile poznate osnivačkom odboru. Odazvalo se 17 bivših učenika, šest suprug a i dva prijatelja udruge, a neki su se ispričali. Skup je otvorio Anto Jeličić, koji je objasnio nastanak ideje za osnivanje udruge. On je izvijestio sudionike o osnivačkoj skupštini udruge bivših učenika FKGV, koja je 6.7.1996. održana u Zagrebu, a kojoj su pribivala 43 bivša učenika. Na tom skupu je zaključeno da se udruga registrira u Zagrebu, gdje živi najveći broj bivših učenika FKGV, te da se u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj održe slične skupštine, izabere vodstvo i predstavnici za središnjicu. U Zagrebu je izabrano vodstvo udruge: Anto Jeličić (predsjednik), Željko Ivanković i Ivo Pranjeković (dopredsjednici), Ferdo Širić (tajnik) i Nikola Žilić (rizničar).

Na sastanku u Böblingenu je zatim odlučeno da njemačka podružnica nosi ime: „Udruga bivših đaka i prijatelja Franjevačke klasične gimnazije u Visokom“. Članovi udruge mogu biti ponajprije bivši đaci, članovi njihovih obitelji i prijatelji FKGV, a dobro su došli i kolege koji su postali fratri i svećenici. Svrha udruge je „okupljanje bivših đaka i prijatelja i održavanje duha humanizma Franjevačke klasične gimnazije u Visokom i

pomoć njegovu ostvarivanju“, potpomaganje FKGV i siromašnih sjemeništaraca, a sve s krajnjim ciljem pomaganja opstanka hrvatskog naroda u BiH. Sedamstoljetna povijest franjevac a u BiH svjedoči da su ondje gdje su ostali i opstali franjevci također ostali i opstali Hrvati.

Doneseni su i neki konkretni zadaci: izdavanje glasila, čiji bi se prvi broj trebao

pojaviti koncem ove godine; otvaranje novčanog fonda za pomaganje siromašnih đaka FKGV; godišnja obiteljska i pojedinačna članarina za Njemačku iznosi 100,- DM.

Zbog malog broja nazočnih izabrano je privremeno (na godinu dana) vodstvo udruge: Niko Radat (predsjednik), Mato Grgić (dopredsjednik), Jozo Džambo (tajnik), Kazimir Gućanin (rizničar). Za članove središnjeg odbora u Zagrebu izabrani su: Mijo Vidović, Ivo Živković i Anto Batarilo.

Umro Anton König

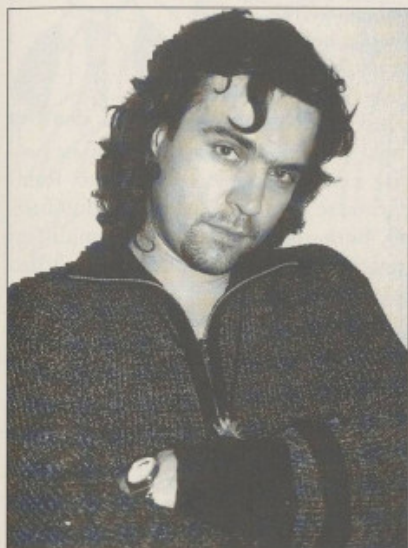
U Ravensburgu je 8.11.1996., u 81. godini života, 50. svećeništva i 18. neumornog rada u misijama Ulm i Ravensburg preminuo o. Anton König DI (na slici prvi zdesna-sjedi). Uz mnoge dužnosti u Hrvatskoj, bio je 18 godina odgojitelj i profesor na Šalati u Zagrebu. Kao Nijemac mnogo je učinio za naše ljude na socijalnom

području. Njegovu pomoć su posebno osjetili izbjeglice i prognanici. Od pokojnika su se 12.11. u crkvi sv. Jodoka u Ravensburgu, uz mnoštvo naših vjernika, oprostili braća isusovci, hrvatski župnik P. Sabolić, prelat J. Adam, i p. B. Dukić iz Frankfurta. Pokojnik je pokopan na isusovačkom groblju u Pullachu.

B.D.

ALEN VITASOVIĆ – ZVJEZDA HRVATSKE ESTRADNE

Ja sam tamo sa sela Orbanići

Alen Vitasović, trenutno jedan od popularnijih pjevača na domaćoj estradnoj sceni, ovih je dana po prvi puta u svojoj karijeri nastupio u Njemačkoj. Bio je više nego oduševljen toplim prijemom koji su mu priredili naši mladi u Essenu. Više od dvije tisuće gledatelja pozdravilo ga je burnim aplauzom. Zahvalio im je pjesmom onako kako on to zna na svojoj čakavštini.

Skroman momak, lijepog glasa, divnog stasa i nadasve lijepog ponašanja na brojne sugovornike te večeri ostavio je jako lijep dojam.

– Prijašnjih godina nastupao sam po Švicarskoj i još nekim susjednim zemljama. Jednostavno nisam imao vremena za inozemne turneje, jer sam više bio okrenut projektima u domovini. Odmah moram reći da u Njemačku nisam došao nastupiti radi nekih maraka, nego najviše zbog duševnog zadovoljstva da se susretne s našim ljudima koji tu žive i rade. Ima puno izvođača kod nas u Hrvatskoj koji loše prolaze na domaćoj sceni, pa onda preko raznih veza, uglavnom nastupaju u dijaspori. Ovdje u Essenu jako sam lijepo primljen, pa ćete me ubuduće više sretati po Njemačkoj – veli nam Alen, kojeg je te večeri naprosto zaboljela ruka od ispisivanja autograma.

• Kako ste se počeli baviti glazbom, Alene – bilo je prvo pitanje koje smo uputili dragom gostu „Žive zajednice“?

– Ja sam iz jedne glazbene obitelji, koja se stalno bavila glazbom, lokalno po Istri.

Najzahvalniji sam svom župniku koji me je naučio pravim životnim vrijednostima

Svirali smo tude stvari, jer svoje nismo smjeli. Od svoje desete godine zaradivao sam novac na glazbi, jer drugo ništa i ne znam raditi. Gostovao sam i u Finskoj i Švedskoj zabavljajući ljude po raznim zabavama, a kao član benda koji je na repertoaru imao uglavnom svjetske hitove. A onda je odjednom kao iz vedra neba počelo u Hrvatskoj, vjerujte mi, ni sam ne znam kako je to naglo počelo. Snimio sam par hitova na istarskom narječju, specifično i originalno za to vrijeme prije nekoliko godina. Prvi moj hit „Ne moren bez nje“ otvorio mi je sva vrata, počevši od televizije, pa do raznih festivala. A onda su uslijedile i druge stvari: „Sandra“, „Gušti su gušti“, „Jednu noć“ i to je zaista super krenulo.“

• Poznati ste postali u suradnji s Liviom Morožinom, koji Vam je napisao sve veće hitove, a onda je između Vas i Livia „puklo“?

– Istina, došlo je do razlaza, ali samo poslovno. Ja i Livio smo i dalje ostali dobri prijatelji. Očito, poslovno smo se zasitili jedan drugoga i rekli „zbogom“, a što znači da ćemo se opet sresti. Sada Vama kažem, a to još nitko ne zna, Livio i ja radimo novi album zajedno, a pojaviti će se na tržištu početkom Nove godine.“

• Kako izgleda Alen Vitasović privatno?

– Karijera mi nikad u životu nije bila najbitnija i jedini cilj. Glazba mi je prva, to je moj život. Ja mogu jednog dana kao zvijezda izgorjeti, ali opet ću se baviti glazbom. Uvijek mi je jasna ta razlika između karijere i glazbe.

Inače, imam divnu suprugu Sandru i osmomjesečnog sina Ivana, živim i radim za njih i to je moj glavni cilj u životu, premda moram kazati da Sandri nije nimalo lako biti žena Alena Vitasovića. Teško je mene pratiti. Evo, ja sam sada sedam dana u Njemačkoj i ne mogu više izdržati bez njih. Jedva čekam kad ću doći kući i uzeti Ivana na ruke. Ipak, moja Sandra i ja se lijepo razumijemo, velika je naša ljubav i poštovanje.

• Koga posebno cijenite na našoj estradi?

– Teško je to reći, meni je malo glupo to ocjenjivati, jer drugi sistem ocjenjivanja

važi za Njemačku, a drugi za Hrvatsku. Vidite, Mate Bulić nije toliko poznat u domovini, a u Njemačkoj je pravi kralj domovinske pjesme. Što se Hrvatske tiče, to se već zna, imamo nekoliko kvalitetnih izvođača: Oliver, Toni, Đibo, Boris Novković i još par koji stvarno lijepo žive od tog posla. Ostali dio hrvatske estrade je uglavnom gladan i mnogi su prisiljeni pjevati za 100,- DM. Problem je kod nas što je naša zemlja mala, a time i malo tržište, dok s druge strane posljednjih godina imamo previše izvođača, koji se praktički bore do iznemoglosti za svoj neki položaj. Da sam u Americi imao bih jedan hit u pet godina i živio kao kralj, a kod nas, ako želiš opstati, hit trebaš imati svaki mjesec, CD, novi album, obvezno svake godine.

• Neki kažu da Vam je otac Tone jedini pravi glazbeni uzor?

– Moj otac je legenda rock and rolla, samo je ostao nedorečen i u lokalnim okvirima. Još dok je bila Jugoslavija on je bio najpopularniji, samo su se onda istarske riječi bacale na stranu. Otkad je došla naša nova vlast, Istrijani kao ja, koji smo možda najbolji Hrvati, dobili smo svoje mjesto pod hrvatskim suncem. Istra je inače jedan lijep poluotok na kome je ostala uvijek čakavica najstariji hrvatski jezik.

Boli me puno srce kada za Istru pričaju da smo Talijani. Ma kakvi Talijani, ja sam tamo sa sela Orbanići, gdje žive možda najveći Hrvati u duši. Mi se ponosimo svojom kulturom i imamo što pokazati svijetu.

• Vjeruje li Alen u Boga?

– Ja jako vjerujem u Boga, nisam vjerovao prije. Moj otac je bio jedno vrijeme u zabludi s komunizmom. On je bio komunist, kako piše u knjizi, pravda i poštenje za svakoga jednako. Sva sreća, na vrijeme je shvatio svoju zabludu, te se okrenuo hrvatskoj stvari i jedinoj pravoj zbilji našeg naroda.

Imam ja jednog svog župnika koji mi je osvijetlio životne staze i ukazao na prave vrijednosti. Gospodin Željko Staver, on je župnik u katedrali u Puli.

Paško

PAŠKINA KARTULINA

Sabor gleda „Croatiju“

A prošle san Van se šetemanje naša u visokon društvu. Virovali ili ne, najvišen ča more bit u Rvackoj. A valija nam je samo presidente Tudman, pa da bude cili Sabor na okupu. Moremo Boga za zdravlje moliti našen konzulu Zdenku iz Vrankfurta, on je najzaslužniji ča su se naši poznati pulitičari skupili u „Goldsteinu“, kod našeg ugoditelja Branka. Uz presidente Sabora dr. Vlatka Pavletića, delegaciju su sačinjavali: Ivan Milas, Žarko Domljan, Drago Krpina, Dražen Budiša, Mate Arlović i pusta novinarska svita. A i mi iz Vrankfurta smo našin sabornicima složili našu desetku za razgovor. Zastupnici Rvata iz velegrada na Majni i okolici bili su: Jozo Lovrić-bauuntenemer, Karlo Marić-vlasnik baušteli, Željko Baotić-vlasnik mercedeso i renolo, Ivan Pušić-presidente NK „Croatia“, Drago Bukač-šef za iznajmljivanje auto, Milan Šustić-vlasnik kafića Dubrovnik, Miro Lučić-ugledni pravnik, Branko iz Goldsteina, Stipe Šaravanja-menadžer i svitski poslovni čovik, te na kraju moj kum Mate, pivač ča piva onu sada najpopularniju u Ercegovini „Pivaj sestro, pivaj brate“. Sva srića ovaj put Mate nije triba pivat, jer nije bilo riči o estradi, nego o obnovi

domovine. Naša desetka je obavila sve po kratkon postupku, jer kod njih nema puno govora. Koliko god van šoldi bude tribalo za obnovu, mi ćemo van poslat, a za drugo nas nije briga. Ne tribaju nam pulitičke funkcije, ni nikakve privilegije, jer mi ovdje imamo pune ruke posla u nogometnom klubu „Croatiji“.

Sad nan je glavna briga da „Croatia“ na godinu uleti u Oberligu, a zato će nam još tribati koji dobar igrač od doma. Znači, opet dobro, Rvacka će nam izvesti kvalitetan proizvod na zapadno tržište. Naši pulitičari bili su prisritni, a onda su u pratnji našeg konzula Zdenka išli gledati „Croatiju“ na stadion u Goldsteinu, di se igrala utakmica protiv Srba. Sva srića ko da su pitali dragog Boga, naši su pulitičari išli ča s utakmice prije nego ča su Srbi pobidili s 1:0. Molili smo Boga da slučajno na putu za Kinu u avionu ne upale televiziju, pa da ne pogledaju reprižu utakmice. Ki zna, možda bi nam da su saznali za poraz uzeli onda putovnice, jer ipak imala je ta utakmica i međudržavni karakter, pa je gledalo iljadu ljudi s kartan, a bez njih ko zna koliko. Naši su bili cilu utakmicu bolji, ali eto Srbi su imali sriće i jedva dali taj jedan gol.

Nikidan su Ramljaci imali svoju feštu u Oberhausenu. Bija je nazočan njihov gradonačelnik i prisidnik ADZ-a. Imaju Van i oni sad problema, jer ne znaju s kin će in puten proči nove općinske ceste. Reka san in da se puno ne sekiraju, i nek budu sretni da im više oni bradat ne prolaže a sve drugo nije toliko važno. Ramljacima se te večeri zafalija i naš dušebrižnik Bernardo, te in reka, da Ramu i Sinj spaja Gospa Sinjska. A ča nan onda drugo ostaje, nego da se svi skupa lipo pomolimo za nove ceste, za nove pute, za puno golova i pameti da nan da dragi Bog. Paško

RJEŠENJE KRIŽALJKE IZ PROŠLOG BROJA

RUŽARI J O AMEN
I MAŃE EUREKA
M O L A N I S I N O G
P O O K U P A T O R
K O S O V O O N O M A D K
R E N T I J E R R A D O S N A
U N A P R I J E D H A M L E T
N I A A A D A P A I A K O
I C E N T A L I T I A N V A R
C E N T I M E T A R V I N K O
A L A I A T I K A K A O

NAGRADNA KRIŽALJKA

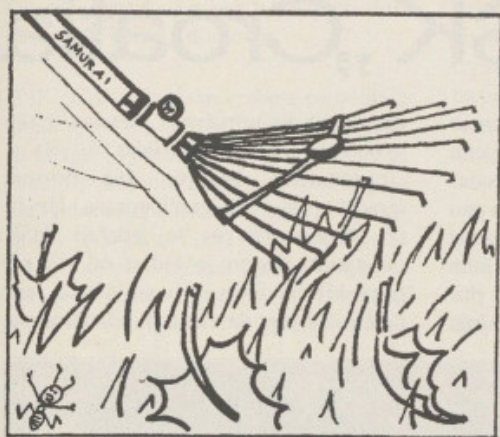
	1000 METARA	ŠIROKA VELEGRADSKA CESTA	RAMIROVA IMENJAKINJA	NA ONAJ NAČIN	LONG PLAY	PAPINO RODNO MJEŠTO	AMO, U OVOM SMJERU	33. SLOVO GLAGOLICE (3=T)	GRAD U FRANCKUSKOJ (BISKUP SV. MARTIN)	Y I	FIGURE, OBLIČJA	AUSTRIJA
KRŠNO IME SVETOGA OČA												
DANAŠNJI PAPA STEZALJKA, SPONJA												M. IME (KNJIŽEVNIK VELIKANOVIĆ)
K					ZALJEV I RT NA BORDU (1=0, 4=U)					K I		
T					JEDINICA EL. OTPORA			HRV. KNJIŽEVNIK IVAN NIVO		MATER. FILOZOFIJA, ATOMISTIKA		
PAPINO BISK. GESLO, U ČAST HARJE (TOTUS TUUS)	S	SIČUŠNO INTER-PUNKTUSKI ZNAKOV I	M	OSVI. PIČE IZGRADNJA MIRA GENIJALCI								
VRSTA BILJKE VRIJESNUĆE (4=L)					LITU MJEŠTO BUŽU ZADRA		AMPER		O I			INDUSTRIJSKA BILJKA (VATA)
NOVČANJA JEDINICA NEKE ZEMLJE					NACIONAL-SOCIALIZAM NATPIS NA KROŽU		NAZIVI		ALUMINI		FOSFOR	Z. IME, JULIJA, JULISKA
STRAH PRED NASTUP			I A	ČIN, SPIS		Z. IME, ENA SITNI RIH-SIO NOVČO						
LAT. Z. IME (SUKNO VENERI)						E N	ISTA SLOVA		"PRIBLIŽAVANJE" NA KAMERI ŽUPANJA			
PLIN S TRI ATOMA KISIKA U MOLEKULI				PJESMA KOJU JE PAPA NAPIŠAO SUMPOR								
II		ONA KOJA NIJE LAŽNA						DOODATAK JELU, SOS				

Rješenje pošaljite najkasnije do 5. XII. 1996.

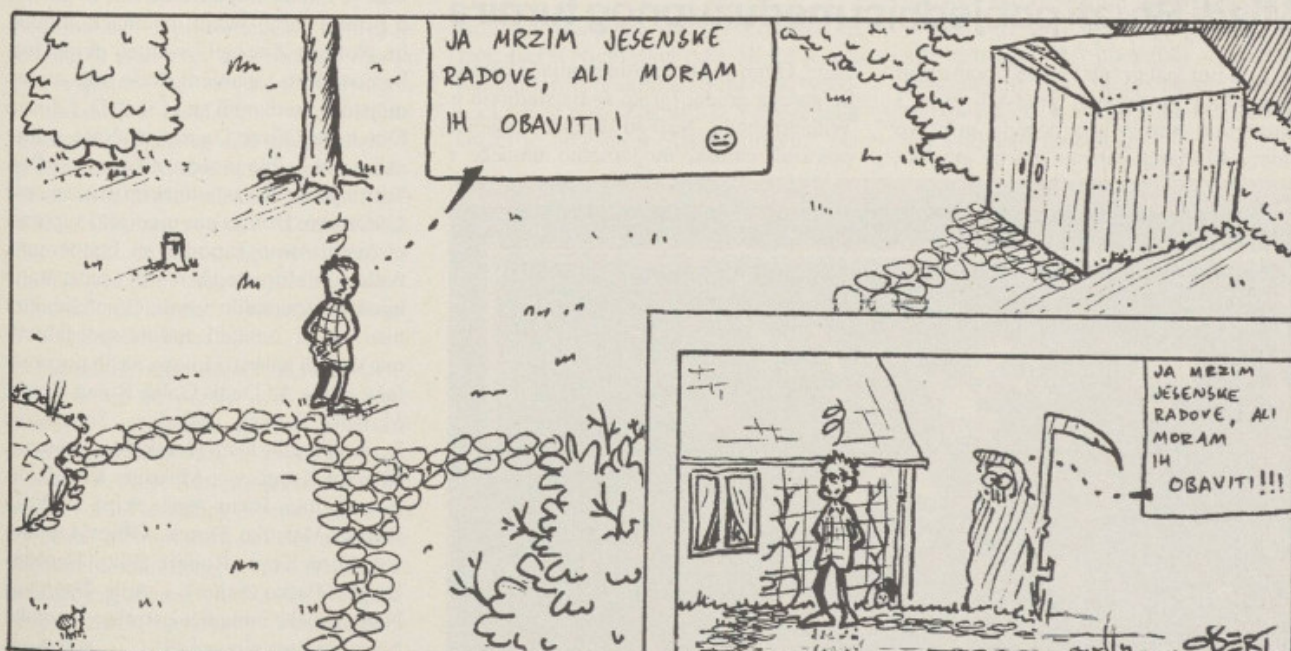
Nagrađeni:
Jasna Galov, Nidda
Ljerka Radovan, Freiburg
Kazimir Ljoljić, Gelsenkirchen

UZ
ZLATNU
MISU
SVETOGA
OČA

HUMOR BY MARKO OBERT

J e s e n

SINGEN

25 godina HSK „Croatia“

Ove godine navršava se 25 godina od osnutka nogometnog kluba „Croatia“ iz Singena. Rijetko koje sportsko, kulturno ili bilo koje drugo strano udruženje u Njemačkoj može se pohvaliti tako dugim postojanjem ali i tako uspješnim radom.

HSK „Croatia“ osnovana je 13. lipnja 1971. godine kao Hrvatski sportski klub i kao kulturno prosvjetno društvo, a na prijedlog i inicijativu Antona Vranjkovića, tadašnjeg socijalnog staratelja u Caritasu. Već 20. lipnja novoizabrana uprava, pod predsjedanjem gospodina Vranjkovića, odlučuje da HSK „Croatia“ pripoji HKM Singen i to kao njen odjel.

HSK „Croatia“ bila je prijavljena u sezoni 1971./72. kao treća momčad kod nogometnog kluba „Südstern“ iz Singena, a iste godine igrala je u C-kласi Hegau, izvan konkurencije.

U sezoni 1972./73. HSK „Croatia“ počela je igrati kao samostalni klub u C-kласi Hegau. Godine 1980. prelazi u B-kласu Hegau i tu ostaje do sezone 1987./88. Tada klub ulazi u Kreisligu A, gdje ostaje do sezone 1992./93. Tada su igrači, nervozni, nesretni i potišteni nizom problema u kojima se nalazi naš narod kao i naša domovina, malo posustali pa je „Croatia“ ispala u Kreisligu B. U ovoj klasi klub se i danas nalazi.

U svim ovim godinama klub je imao punu podršku Hrvata koji žive u Singenu i u cijeloj oblasti Hegau. Valja također reći da je klub odmah nakon osnutka pao u oči djelatnicima jugoslavenskog konzulata iz Freiburga. Oni su raznim metodama pritiska i ucjena pokušali privoliti klub da se uključi u tadašnja

jugoslavenska udruženja. Posebno teško je bilo početkom 80-tih. Tako su 1980. na „informativni razgovor“ bili pozvani igrači i uprava. Ali igrači, uprava i Hrvati iz Singena sve su to izdržali. HSK „Croatia“ Singen je jedan od rijetkih hrvatskih klubova koji se nikada nije priključio jugoslavenskim udruženjima.

Na slici s lijeva na desno stoje: Mijo Tutiš, trener, Mario Grgat, Domagoj Vlašić, Boris Pandžić, Ivica Zečević-Tomić, Mario Barić, Danijel Barjašić, Robert Zubčić, tajnik, Anton Vranjković, predsjednik; čuče: Mijo Grbovac, Drago Zečević, Ivica Zečević, Jozo Ladan, Stjepan Zečević, Petar Zečević-Tomić.

HANAU

Mladi Hrvati pobjednici međuzupnog turnira

Po prvi put je u gradu Hanau organiziran nogometni turnir svih gradskih župa i inozemnih misija, a u povodu proslave Imena Marijina, patrona glavne gradske

župe. Ovim se htjelo zbližiti mlade katolike našega grada. Igralo se na stadionu u Wilhelmsbadu. Naši su dječaci i mladići pokazali istinsko nogometno umijeće i

fair play. Svojim njemačkim vršnjacima naša je mlada ekipa zabila čak 18 golova, a primili samo jedan. Njemački župnik dr. Norbert Zwergel i voditelj ekipe Torben ostali su zapanjeni. Naše nogometne majstore predvodili su „Čiča“ D. i Zoran Đerek, te Oliver Dujmović. Naša starija ekipa pobijedila je suparnike samo s 9:2. Turnir je završio zajedničkim druženjem i čašćenjem. Dok su nas njemački suparnici častili samo župnikovim bonbonima, dotle su naši priredili roštilj i piće, što je ugodno iznenadilo i naše prijatelje, koji nisu mogli odoljeti našim specijalitetima. Vrijedi navesti i imena naših nogometaša: ekipa A: Denis Galić, Bojan Đerek, Martin Rimac, Mladen Samardžić, Bruno Pinjuh, Josip Đerek, Mario Stanić, Mladen Kovačević, Miroslav Kovačević, Aris Nemić, Elvin Agić; ekipa B: Josip Đerek, Marinko Đerek, Oliver Dujmović, Miro Kevo, Robert Bilić, Tomislav Barić, Zlatko Sajfert i Adis Uzerović. Naše dječake i mladiće ustrajno i gromko bodrili su brojni navijači.

M. D. Kovač

Igrači i uprava su uvijek bili i ostali dosljedni sebi i svojoj domovini.

HSK „Croatia“ je sve vrijeme postojanja imala podršku HKM Singen i njenih voditelja. Posebnu zahvalnost treba izraziti pokojnom fra Dragi Tolju koji je klub posebno podržavao i volio, a bio je i njegov predsjednik od 1980. do 1983., a to je bilo najteže vrijeme. Ante Vranjković bio je i ostao sinonim za hrvatski nogomet i ostale sportove u Singenu. Kao

predsjednik on je u klubu vrlo aktivan niz godina i dandanas. Danas je HSK „Croatia“ uspješan klub u Kreisligi B i nalazi se na prvom mjestu s realnim šansama da na tom mjestu i ostane do kraja sezone. Momčad je sastavljena od sinova prvih hrvatskih doseljenika u Njemačku. Pored ove prve momčadi postoji i veteranska momčad. Ova momčad nastupa samo na revijalnim turnirima. Šlezijski Nijemci su od godine 1985. uspješno uključeni u klub kao igrači i kao članovi.

Na slici: HKK „Croatia“. Isprajac vukovarskog suigrača Bajnrh Mire. Stoje s lijeva na desno: Zdravko Kovačević, Mladen Stojić, Stojan Grbac, Ivan Vranjković, Vinko Jurlina; čuče: Vlado Oršulić, Mladen Vranić, Mijo Oršulić, Miro Bajnrh, Šic Stefan; leži: Valentin Getos.

Hrvatski kuglački klub „Croatia“ Singen

HKK „Croatia“ iz Singena je pored nogometnog kluba „Croatia“, perjanica hrvatskog sporta u Singenu. A, kako i ne bi bio?! Postići toliko sportskih uspjeha je ponos ne samo za klub nego i za sve ovdašnje Hrvate.

Klub je osnovan 1980. godine i to kao odjel HKM Singen. Prvi predsjednik i vrlo aktivni navijač bio je fra Drago Tolj. Poslije početnog privikavanja na ligaški sistem natjecanja kuglači su nakon dvije početne sezone počeli sa serijom uspjeha. Od najniže Kreisklasse došli su do Landeslige B (1992.). Velikim kuglačkim talentom, voljom i htijenjem, ali i velikim novčanim doprinosom, „Croatia“ je postala jedan od najuspješnijih kuglačkih klubova u ovoj oblasti. Ali vrlo zahtjevna Landesliga B, posebno u novčanom pogledu, bila je za jedan stupanj previsoka igračima „Croatie“, jer su svi oni u radnom odnosu, a klub se izdržava samofinanciranjem. Zbog toga momčad napušta ovu ligu i prelazi u Bezirksligu A gdje se i danas nalazi i gdje slovi kao najbolja ekipa. Pored prve ekipe „Croatia“ ima i drugu momčad. Ova ekipa se natječe u Bezirksligi B i također slovi kao jedna od najboljih u svojoj klasi. HKK „Croatia“ je sastavljena većinom od Hrvata i trenutno u obje momčadi ima 14 kuglača. Sudionici su velikog broja humanitarnih turnira. ■

ROTTWEIL

Svećenici opet igraju nogomet

Nogometna reprezentacija hrvatskih katoličkih svećenika u Njemačkoj i dalje igra nogomet. Još ove jeseni predviđena je utakmica s njemačkim svećenicima biskupije Augsburg. Za sljedeću 1997. godinu zasad su dogovorene dvije utakmice: jedna protiv selekcije hrvatske estrade („Humane zvijezde“ – Drele, Kočiš-Zec, Novković...), a drugu protiv proslavljenih veterana zagrebačke „Croatie“, odnosno „Dinama“ (Kranjčar, Rora, Vabec, Stinčić, Valec...).

U humanitarnim utakmicama u Zadru i Zlataru već su protiv ovih ekipa, kao članovi reprezentacije hrvatskih svećenika u domovini, nastupili vlč. Luka Lucić i vlč. Ante Kutleša. Osim duhovnih vježbi u Vierzehnheiligen, hrvatski svećenici u Njemačkoj su odigrali i dvije nogometne utakmice, te tako trenirali za predstojeće susrete (na slici su svećenici-nogometaši u bavarskom Vierzehnheiligen).

Koncem listopada (28.10.) hrvatski su svećenici u Njemačkoj odigrali još jednu humanitarnu utakmicu. Suparnik svećenika bio je NK „Zagreb“ iz Villingena, a susret je odigran u Schwenningenu. Na

koncu je rezultat bio neodlučen, 1:1. Od ulaznica i dragovoljnih darova skupljeno je 1400 DM. Ta je suma namijenjena kupnji ortopedskih pomagala Daliboru Friščiću (18), mladom hrvatskom policajcu specijalcu iz Varaždina, kojemu je mina odnijela obje noge. ■

FRANKFURT

„Croatia“ za vrh

Dugogodišnja težnja hrvatskih nogometašnih entuzijasta u velegradu na Majni proteklog je ljeta postala stvarnost. Ovdašnja dva najjača hrvatska kluba NK „Dubrovnik“ i SV „Croatia“, ujedinjena su u jedan jaki klub, koji je zadržao domovinsko ime. Ovdašnji mediji ne kriju da je SG „Croatia“ ovogodišnje veliko iznenađenje u prvenstvu Landeslige Hessen Süd. Nakon 15. kola, s osvojenih 25 bodova, naši se nogometaši nalaze na 4. mjestu, pa dobri poznavatelji nogometa u ovoj regiji predviđaju da

će SG „Croatia“ u proljetnom nastavku zapucati na čelo prvenstvene ljestvice.

Novoizabrani predsjednik Ivan Pušić veliki je optimist glede perspektive kluba: „Mi smo ovu sezonu započeli od nule, što je i razumljivo kada se ima u vidu ujedinjenje dva naša kluba. Mislim da je ujedinjenje jako dobar potez, jer zajedno smo daleko jači, počevši od financija pa do igračkog kadra.

Znamo da je Landesliga jako skupo natjecanje, pa su nam sponzori itekako

značajni. I po tom pitanju smo zaista jaki, jer nam management vode dva najpoznatija sportska menadžera u ovoj regiji: Jozo Lovrić i Stipe Šaravanja.

Što se pak tiče igračkoga kadra, svakako bi nam jedan golgeter itekako dobro došao. Više je nego očito da nam nedostaje jedan igrač za zabiti gol.“

Bilo kako bilo, jedno je posve jasno, „Croatia“ ove sezone puca na Oberligu.

U tome im zaista želimo puno uspjeha, a na ▶

◀ Dipl. ing. Zdenko Karakaš, generalni konzul RH u Frankfurtu, veliki je prijatelj nogometa i najzaslužniji što je „Croatia“ ovih dana posjetila visoka Saborska delegacija

Mate Bulić, pjevač i čovjek iz sjene, koji je u „Croatii“ „katica za sve“. Trenutno obavlja funkciju šefa marketinga, i to vrlo uspješno, animirajući potencijalne „Croatine“ sponzore, jer se do sredstava ne dolazi baš lako.

▼ Stipe Šaravanja, menadžer kluba, poslovni čovjek i čovjek koji voli nogomet, već uskoro najavljuje novo pojačanje u „Croatiji“. Po svemu sudeći riječ je o golgeteru, koji će biti uvezen iz domovine.

▼ Zvone Matković – mirni dečko iz „Croatie“ na terenu djeluje kao krtica.

◀ Nikola Perković – golman, najteže mu je palo što je primio gol protiv „Progres“, ali to i nije tako značajno. Nikola je vrstan golman koji je puno puta uspješno obranio „Croatinu“ mrežu.

SG „Croatia“ Frankfurt nastupa u sastavu: Perković, Granoša, Skočibušić, Rimac, Šišić, Štrkalj, Brkić, Gelo, Džeko, Matković, Samardžić, Politelo, Salmanaj, Arebić, Glavina.

► kraju svakako ne možemo, a da ne spomenemo njezine entuzijaste: Dragu Bukača – tajnika, Ivana Pušića – predsjednika, Štefa Kancijana – dopresjednika, Branka Krivec – blagajnika, Jozu Lovrića i

Stipu Šaravanju – menadžere, Željka Baotića – predsjednika SV „Croatia“, Karla Marića; Milana Šustića, pravnika Miroslava Lučića, Branka Jelčića i mnoge druge

Pripremio: Zoran Roko Paškov

BIELEFELD

Misna nošnja

I ove dvije djevojčice iz Bielefelda su odjenule misnu narodnu nošnju u povodu obilježavanja srebrnoga jubileja svoje zajednice. Nošnja je izvorna, a potječe iz Jajca u Bosni.

Foto: A. Batinić

FREIBURG i.B.

Vjenčani Marijana Radovan i Zoran Gvozden

U Freiburgu su 27. srpnja 1996. vjenčani Marijana Radovan iz Jajca i Zoran Gvozden iz Bugojna. Obred vjenčanja imao je fra Krešimir Vukadin iz Bugojna. ■

HANAU

Vjenčani: Slavica i Ivo Horvat

U zajednici Hanau nedavno su se vjenčali Ivo Horvat i Slavica r. Kozić. Ivo je geometar iz župe Stratinska kod Sanskog Mosta u Bosni, a sada kao prognanik živi u

Njemačkoj. Slavica je pripadnik drugog gastarbajterskog naraštaja, a živi i radi u Njemačkoj. Vjenčanje je obavio o. Marijan Kovač. ■

◀ ULM

Srebrni jubilej

Hrvatska katolička zajednica u Ulmu obilježila je 13. listopada 25. obljetnicu postojanja i djelovanja. Djeca i mladi, odjeveni u hrvatske narodne nošnje, su u crkvu St. Georg ušli u svečanoj procesiji s prinosnim darovima.

Foto: Josip Erben

▼ GÖPPINGEN

Seminar za mlade

Trodnevni seminar za mlade priredila je u Schwäbisch Gmündu hrvatska katolička zajednica Göppingen. Vodio ga je pastoralni suradnik Branko Galić. Veseo i živ mladalački duh vidljiv je i na skupnoj slici za uspomenu.

▲ BIELEFELD

Radost mladih

I hrvatska katolička zajednica u Bielefeldu obilježila je 9. i 10. studenoga svoj srebrni jubilej. Mladi su se dugo i naporanopno pripremali za svečanu priredbu. Zato su radosni i nasmijani nakon priredbe pozirali samo za čitatelje našeg lista.

Foto: A. Batinić

CROATIA INVEST

ZA SIGURNU BUDUĆNOST

FRANKFURT
0 69 / 6 03 20 24

MÜNCHEN
0 89/23 03 52 31

STUTTGART
07 11/2 59 82 94

